

„Csak akkor biztosíthatunk minden egyes gyermek számára boldog gyermekkort, a képességek optimális fejlődését, ha figyelembe vesszük a gyermek fejlődésének törvényszerűségeit, az egyes gyermekek különböző adottságait, természetes igényeit, s ehhez igazítjuk pedagógiai magatartásunkat.” /Maria Montessori/

HEGYKŐI TÜNDÉRRÓZSA ÓVODA ÉS BÖLCSŐDE BÖLCSŐDEI SZAKMAI PROGRAMJA

Készítette:

TAMÁS JULIANNA

főigazgató

- Szakmai Program készítésének dátuma: 2023.12.22.
- Érvényességi idő: 5 év
- Fenntartó jóváhagyása, aláírása:

TARTALOMJEGYZÉK

1. Adatlap	6.
2. Az intézmény jogszabályi háttere és szervezeti feltételei	6.
2.1. Jogszabályi háttér	6.
2.2. Az alapellátás feladata	7.
2.2.1. Nyújtott szolgáltatáselemek	8.
2.3. Szervezeti háttér	9.
2.4. A működés pénzügyi forrása	9.
2.5. Személyiségi jogok védelme	9.
2.5.1. A gyermek jogai	9.
2.5.2. A szülő jogai és kötelességei	10.
2.6. A személyes gondoskodást végző személyek jogainak védelme	10
2.6.1 A kisgyermeknevelő joga	10.
2.6.2.A kisgyermeknevelő kötelessége	11.
2.7. Panaszjog gyakorlásának módja és érdekképviselő	11.
3. Ellátandó célcsoport és ellátandó terület jellemzői	11.
3.1. A település és az ellátási terület földrajzi, gazdasági jellemzői	11.
3.2. A településen, illetve az ellátási területen működő napközbeni ellátások, köznevelési intézmények, azok kihasználtsága	12.
3.3. Az ellátandó célcsoporthoz tartozó családok jellemző körülményei, életmódja, szemlélete	13.
4. Szakmai program és a szolgáltatás célja, megvalósulásának személyi és tárgyi feltételei	13.
4.1. Szakmai programunk célja	13.
4.2. A szakmai program elérhetősége	14.
4.3. Bölcsődékép	14.
4.4. Gyermekkép	15.
4.5. Szülőkép	15.
4.6. Kisgyermeknevelőkép	15.
4.7. Személyi feltétel	16.
4.8. Továbbképzés	17.
4.9. Tárgyi feltételek	17.
4.9.1. Gyermeköltöző	18.
4.9.2. Csoportszoba	18.

4.9.3. Fürdőszoba	18.
4.9.4. Melegítő konyha	19.
4.9.5. Tornaszoba	19.
4.9.6. Terasz	19.
4.9.7. Játszóudvar	19.
4.9.8. Textíliák	19.
4.9.9. Játékkészlet	19.
5. Kapcsolattartás	21.
5.1. A szolgáltatáson belüli együttműködés a kooperáció és a szakmai információáramlás	21.
5.2. A szülőkkal való kapcsolat	22.
5.3. Együttműködés a tágabb környezettel	22.
5.3.1. Intézményi kapcsolatok	22.
5.3.2. Együttműködés a jelzőrendszer tagjaival	23.
5.3.3. Együttműködés az óvodával	23.
6. A bölcsődei gondozás-nevelés célja, az ellátottak köre és működése	23.
6.1. Az ellátás igénybevételének módja	23.
6.1.1. A felvételi kérelem beadása	25.
6.1.2. A szolgáltatásról szóló tájékoztatás módja	26.
6.1.3. Az ellátás alatti tájékoztatás módjai	26.
6.2. A Bölcsőde nyitvatartási ideje	26.
6.3. A szolgáltatás alapelvei	27.
6.3.1. A család rendszerszemléletű megközelítése	27.
6.3.2. A koragyermekkorai intervenciós szemlélet befogadása	27.
6.3.3. A családi nevelés elsődleges tisztelete	28.
6.3.4. A kisgyermeki személyiség tisztelete	28.
6.3.5. A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe	29.
6.3.6. A biztonság és a stabilitás megteremtése	29.
6.3.7. Fokozatosság megvalósítása	30.
6.3.8. Egyéni bánásmód érvényesítése	30.
6.3.9. Gondozási helyzetek kiemelt jelentősége	30.
6.3.10. A gyermeki kompetenciakészítés támogatása	31.

7. A bölcsődei nevelés feladatai	32.
7.1. A családok támogatása, annak erősségeire építve a szülői kompetencia fejlesztése	32.
7.2. Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása	33.
7.3. Az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztése	33.
7.4. A megismerési folyamatok fejlődésének segítése	33.
8. A szolgáltatás egyedisége, szakmai küldetése	34.
8.1. Út a „Zöld bölcsődébe” a környezeti nevelésen keresztül	34.
8.2. Gyakorlati megvalósítás	37.
8.2.1. A bölcsőde épületében	37.
8.2.2. A bölcsőde udvarán	37.
8.2.3. A kisgyermeknevelők feladatai	38.
8.2.4. A szülők részvétele	40.
8.2.5. Kapcsolat az óvodával	40.
8.2.6. Játékos környezetvédelem	41.
8.2.7. Környezeti nevelés megjelenése a tevékenységekben	41.
9. A bölcsődei nevelés-gondozás főbb helyzetei	41.
9.1. Gondozási feladatok	41.
9.1.1. Élelmezés	41.
9.1.2. Szobatisztaságra nevelés	42.
9.1.3. Mosakodás	42.
9.1.4. Öltözködés	42.
9.1.5. Alvás, pihenés	42.
9.2. A játéktevékenység	42.
9.3. Nevelési feladatok	43.
9.4. A bölcsődei nevelés főbb területei	44.
9.4.1. Mondóka, ének	44.
9.4.2. Mese, bábozás, vers	44.
9.4.3. Alkotótevékenység	45.
9.4.4. Környezetünk megismerése	46.
9.4.5. Tanulás	46.
9.4.6. Mozgás	47.
10. Fertőző betegségek elleni védekezés	48.
11. A bölcsődei élet megszervezése	49.

11.1. Programterv havi bontásban	49.
11.2. Hetirend	51.
11.3. Napirend	52.
11.4. Bölcsődei dokumentáció	52.
11.4.1. Bölcsődevezető által vezetett nyilvántartások	52.
11.4.2. Kisgyermeknevelő által vezetett nyilvántartások	53.

Mellékletek

1. Adatlap

Szolgáltató intézmény neve: Hegykői Tündérrózsa Óvoda és Bölcsőde

Szolgáltatási hely címe: 9437 Hegykő, Kossuth utca 89.

A bölcsőde fenntartója: Hegykő Község Önkormányzata

Intézmény ellátási területe: Hegykő, Fertőhomok, Hidegség

Kormányzati funkció szerinti megjelölése: 104031

Államháztartási szakágazati besorolása: 889110 – Bölcsődei ellátás

Az intézmény adószáma: 16712009-2-08

Az alapítás éve: 2022.

Az intézmény alapító és felügyeleti szerve:

Hegykő Község Önkormányzatának Képviselő-testülete

9497 Hegykő, Iskola utca 1.

Férőhelyszám: 1 csoport / maximum 14 gyermek

Az intézmény engedélyezett alkalmazotti létszáma: 3 fő

Nyitvatartási idő: hétfőtől – péntekig, 6:30 – 17:00 óráig

Telefon: 06-99-376-040

E-mail: tunderrozsza@hegyko.hu

Honlap: www.ovodahegyko.hu

A bölcsőde alaptevékenysége:

Gyermekek napközbeni ellátása 20 hetes kortól 3 éves korú gyermekek részére.

2. Az intézmény jogszabályi háttere és szervezeti feltételei

2.1. Jogszabályi háttér

- Az ENSZ Emberi Jogok Nyilatkozata
- Az ENSZ „Egyezmény a gyermekek jogairól” c. dokumentumban rögzítettek,
- 15/1998 (IV.30.) NM Rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről
- 1997. évi XXXI. Törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról

- 369/2013. (X. 24.) Korm. rendelet a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről
- 328/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet 328/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról
- 235/1997. (XII.17.) Korm. rendelet
- 9/2000. (VIII. 4.) SzCsM rendelet. a személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és a szociális szakvizsgáról
- A közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény
- 2023. évi LII. törvény a pedagógusok új életpályájáról
- A Bölcsődei nevelés - gondozás országos alapprogramja

2.2. Az alapellátás feladata

A bölcsőde a gyermekjóléti alapellátás részeként a gyermekek napközbeni ellátásának alapvető és népszerű formája. A bölcsőde a családban nevelkedő gyermekek – 20 hetestől a 3 éves korig – napközbeni felügyeletét, étkezését, szakszerű gondozását és nevelését végző intézmény (1997. évi XXXI. tv. 35; 42 §). Ha a gyermek a 3. életévét betöltötte, a bölcsődei nevelési-gondozási év végéig maradhat a bölcsődében. A Gyvt. 42 § (1) bekezdés értelmében, amennyiben a gyermek még nem érett az óvodai nevelésre, a 4. életévének betöltését követő augusztus 31-ig nevelhető és gondozható a bölcsődében. A bölcsőde napi nyitvatartási időn belül biztosítja a gyermekek nevelését-gondozását. A napi nyitvatartási idő: hétfőtől péntekig 6.30-17.00 óráig. A Gyvt. 42.§-ának megfelelően a bölcsődei nevelési év szeptember 01. napjától következő év augusztus 31. napjáig tart. A bölcsődék nyári zárva tartását - a 15/1998. (IV.30.) NM rendelet alapján a fenntartó Képviselő Testülete határozza meg.

Szakmai programunk „A bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramjával” összhangban készült a helyi lehetőségeket, adottságokat és a szülők, fenntartó igényeit figyelembe véve.

Ez az egymásra épülés biztosítja az általános követelmények teljesítését, az intézmény szakmai önállóságát, a családok és a fenntartók elvárásaihoz és a helyi lehetőségekhez való igazodást. A Szakmai Program összeállításánál figyelembe vettük a változó környezet elvárásait, az igénybe vevők szociokulturális háttérét, valamint a működéshez rendelkezésre álló személyi és tárgyi feltételeket. A nevelési-gondozási elvek betartása mellett törekedtünk a sajátos arculat

kialakítására, mely a „zöld bölcsőde” program célkitűzése, és a környezeti nevelés preferálására épül.

2.2.1. Nyújtott szolgáltatáselemek

Alapellátás

A bölcsőde igénybevétele önkéntes, a gyermek szüleinek/törvényes képviselőjének kérelmére történik. A felvétel a jelentkezési adatlap kitöltésével, a szülővel való személyes elbeszélgetés után realizálódik. E szerződés 30 nap határidővel bármikor felbontható, ha a szülő ezt írásban jelzi.

Étkezés

Napi négyeszeri étkezést biztosítunk: reggeli, tízórai, ebéd, uzsonna.

Az ételt a főzőkonyhájáról szállítják ki minden nap. A szakképzett ételmezés vezető a főigazgatóval egyeztetve állítja össze a napi menüt. Vitaminokat, ásványi anyagokat tartalmazó zöldségek, gyümölcsök, tejtermékek változatos felhasználására törekszünk. A gyermekek heti étrendjéről a szülőket rendszeresen előre tájékoztatjuk. Lehetőség van speciális étrend összeállítására, mivel megbízási szerződéssel alkalmazunk egy dietetikust. Ennek igénybevételéhez kérjük az orvosi szakvéleményt csatolni.

Egyéb kiegészítő, speciális szolgáltatások

Ezek a szolgáltatások életkor-specifikusak és csak kiegészítői lehetnek a napi életünknek, nyitvatartási időben és azon túl is. A szülők, gyermekek igényeit figyelembe véve szerveződhetnek. Lényeges, hogy olyan tartalmúak legyenek, amelyek erősítik a bölcsőde nevelési céljainak elérését, jól illeszkedjenek a bölcsőde sajátos arculatához, pl.:

- mozgásfejlesztés,
- családi kézműves foglalkozások,
- időszakos gyermekfelügyelet.

Az időszakos gyermekfelügyelet keretében a gyermekek számára a szülő (gondozó) által igényelt alkalommal és időtartamban a bölcsődei csoport üres férőhelyein. Az időszakos gyermekfelügyelet lehetőséget nyújt arra, hogy bölcsődei felvétel nélkül – a szülők igényeinek megfelelően – a gyermek néhány órát a kortársai között töltsön. A szolgáltatás hétköznapokon, bölcsődei nyitvatartási időben kérhető. Az időszakos gyermekfelügyelet térítési díját a Képviselő Testület határozza meg. Azok a szülők vehetik igénybe a szolgáltatást, akik :

- részmunkaidőben dolgoznak,
- munkát keresnek,

- nyelvet tanulnak, vagy átképzésen, iskolarendszerű képzésben vesznek részt, és nem tudják kire bízni gyermekük felügyeletét.
- Kisgyermekes anyák, akik (a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997.évi XXXI. tv, valamint a végrehajtása céljából kiadott kormány-és szociális ágazati miniszteri rendeletek szabályzatában megfogalmazott rendelkezések alapján), nem vehetik igénybe a bölcsődei ellátást.

2.3. Szervezeti háttér

A bölcsőde a Hegykői Tündérrózsa Óvoda és Bölcsőde telephelyeként, többcélú köznevelési intézményként működik, mely jogi személyiséggel rendelkező, önállóan működő költségvetési szerv. A bölcsőde alkalmazottainak a munkáltatói jogkör gyakorlója a főigazgató.

A gazdasági és pénzügyi feladatokat Hegykő Község Önkormányzat Polgármesteri Hivatala látja el. A bölcsőde a fenntartó által elfogadott alapító okirattal rendelkezik.

Az Intézmény működésére vonatkozó szabályokat a Szervezeti és Működési Szabályzat tartalmazza.

2.4. A működés pénzügyi forrása

- állami normatív támogatás;
- a fenntartói támogatás, melyet a Fenntartó a mindenkor évi költségvetésben határoz meg;
- saját bevétel (étkezés térítési díja);
- egyéb források (pályázat).

2.5. Személyiségi jogok védelme

Fontos, hogy intézményünkben érvényesüljön a gyermekek jogainak sérthetlensége, valamint a szülők, a törvényes képviselők és a bölcsődei dolgozók állampolgári, alkotmányos jogai.

2.5.1. A gyermek jogai

- a hátrányos megkülönböztetés minden formájától mentes nevelésben, gondozásban részesüljön;
- személyét megbecsüljék, emberi méltóságát, személyiségi jogait tiszteletben tartásák,
- a bántalmazással - fizikai, szexuális vagy lelki erőszakkal - az elhanyagolással szemben védelemben részesüljön;

- segítséget kapjon a saját családjában történő nevelkedéséhez, személyiségének kibontakoztatásához, a fejlődését veszélyeztető helyzet elhárításához, a társadalomba való beilleszkedéséhez;
- a fejlődésére ártalmas környezeti és társadalmi hatások, valamint az egészségére káros szerek ellen védelemben részesüljön.

2.5.2. A szülő jogai és kötelességei

Joga, hogy

- tájékozódjon a bölcsődei ellátásról;
- megismerje a nevelés-gondozás elveit, módszereit;
- megismerje a gyermekcsoportok életét, napirendjét;
- megismerje a saját gyermeke ellátásával kapcsolatos tárgyi és személyi feltételeket;
- megismerje a saját gyermekéről vezetett dokumentumokat;
- tájékoztatást, tanácsot kérjen a bölcsődei szakemberektől;
- véleményt mondjon, észrevételt, javaslatot tegyen az ellátással kapcsolatban;
- személyét megbecsüljék, emberi méltóságát, személyiségi jogait tiszteletben tartsák.

Kötelessége, hogy

- gyermeke jogainak érvényesítése érdekében megtegye a szükséges lépéseket;
- gyermeke emberi méltóságát tiszteletben tartsa;
- együtt működjön a gyermeke ellátásában közreműködő személyekkel;
- betartsa a bölcsődei házirendet.

2.6. A személyes gondoskodást végző személyek jogainak védelme

Az intézmény közalkalmazotti körében csak olyan személy állhat alkalmazásban, akivel szemben nem áll fenn a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi. XXXI. törvény kizáró tényezője. Az intézmény dolgozóit és vezetőjét panasztétel esetén munkáltatójuk és fenntartójuk védelme illeti meg a kivizsgálási időszak végéig. A dolgozók személyes adatai a személyes adatok kezelésére vonatkozó és titoktartási szabályok szerint kezeltek.

2.6.1 A kisgyermeknevelő joga, hogy:

- a munkájával kapcsolatos információkhoz hozzájusson, és véleményt nyilvánítson;
- munkájához, szakmai fejlődéséhez segítséget kérjen és kapjon;
- személyét megbecsüljék, emberi méltóságát, személyiségi jogait tiszteletben tartsák;
- tevékenységét értékeljék és elismerjék;

- a vele szemben felmerült panasz esetén meghallgassák.

2.6.2.A kisgyermeknevelő kötelessége, hogy:

- a gyermekek, szülők, munkatársak személyiségi jogait tiszteletben tartsa, s a birtokába jutott információkat ennek megfelelően kezelje;
- a munkaköri leírásnak és a vezetői utasításnak megfelelően önállóan végezze feladatait;
- munkáját a szakmai és etikai elvek figyelembevételével, mindenkori legjobb tudása szerint végezze.
- példamutató magatartással és szakmai tudásával védje hivatása, munkahelye jó hírnevét;
- rendszeresen megújítsa szakmai ismereteit;
- munkahelyén munkaköri feladatának ellátására képes állapotban és öltözékben jelenjen meg

A további jogokat és kötelességeket a „Szociális Munka Etikai Kódexe” tartalmazza.

2.7. Panaszjog gyakorlásának módja és érdekképviselet

Panasz esetén először a főigazgatóhoz (bölcsőde vezetőjéhez) fordulhatnak, szóban vagy írásban. Amennyiben ez nem elégséges a vitatott kérdés megoldásához, a panasszal élő a gyermekjogi képviselőhöz fordulhat. A gyermekjogi képviselő neve és elérhetősége a bölcsőde területén az erre szolgáló információs táblán kerül kifüggesztésre.

A Gyermekek védelméről és a Gyámügyi igazgatásról szóló 1997.évi XXXI. tv. 35-36.§ alapján, a bölcsődei ellátásban részesülők érdekeinek védelmére „Érdekképviseleti Fórumot” hozunk létre. A Fórum tagjai:

- az ellátásban részesülő gyermekek szülei vagy más törvényes képviselő részéről 2 fő,
- az dolgozói közül 1 fő,
- fenntartó képviseletében 1 fő.

A részleteket az intézményi Érdekképviseleti Fórum Működési Szabályzata tartalmazza.

3. Ellátandó célcsoport és ellátandó terület jellemzői

3.1. A település és az ellátási terület földrajzi, gazdasági jellemzői.

Hegykő Magyarország északnyugati részén, a Kisalföldön, a Fertő tó nádasokkal övezett déli partja felől emelkedő dombvonulat oldalán, és tetején helyezkedik el.

A Fertő-tájon kis területen tehát megtalálhatóak az egymástól éghajlatában és élővilágában egyaránt jelentősen eltérő geográfiai és biogeográfiai elemek.

A Fertő-Hanság Nemzeti Park meghatározó a felnőttek és gyermekek életében, a szabadidő eltöltésében. Lehetőséget teremt az élővilág megismerésére, kirándulásokra, táborozásokra.

Ezen túl más élményeket és programokat is kínálnak a Fertő-parti települések: Hegykői Termálfürdő, Csipkeház, Fertőhomoki tájház, Fertői Esterházy-kastély, stb.

Általános tapasztalatként elmondható, hogy a környező településeken élő családok nagy része a hazai és külföldi munkalehetőségek miatt jó anyagi körülmények között él, viszont az ingázások miatt kevés szabadidővel rendelkeznek.

3.2. A településen, illetve az ellátási területen működő napközbeni ellátások, köznevelési intézmények, azok kihasználtsága.

Hegykőn 224 férőhelyes, 8 osztályos iskola működik. Ennek kihasználtsága éves szinten 85% és 100% között mozog. Ez függ az SNI-s és BTMN-es gyermekek számától is.

A Hegykői Tündérrózsa Óvoda és Bölcsőde bázisintézménye Hegykőn 75 férőhellyel, tagintézménye Fertőhomokon 45 férőhellyel rendelkezik. Saját, külön telephellyel rendelkező konyha biztosítja az óvodások, iskolások, a munkahelyi és szociális étkezők számára az étkeztetést. Ez fogja ellátni a bölcsődés gyermekeket is.

A Hegykői óvoda férőhely-kihasználtsága az utóbbi években meghaladta a 100%-ot, minden évben kérni kellett a fenntartótól a megengedett létszám túllépésére engedélyt. Az óvoda alapító okirata szerint fogadja a sajátos nevelési igényű gyermekeket.

A Hegykői Közös Önkormányzati Hivatal 3 települése (Hegykő, Fertőhomok, Hidegség) testületei szándéknyilatkozatban fogalmazták meg, hogy támogatják Hegykőn a bölcsőde létrehozását, és annak működése megkezdésekor feladatellátási szerződést kötnek a három település illetékességi területén élő bölcsődés korú gyermekek elhelyezésére. Ennek oka, hogy az adott települések nem rendelkeztek bölcsődével. Ezért döntöttek úgy az önkormányzatok, hogy a jogszabálynak való megfelelés, és családok támogatása, igényeinek kielégítése érdekében ezt az ellátási formát létrehozzák, melyhez kihasználták a pályázati lehetőséget.

Hegykőn az egy csoportos, 14 férőhelyes bölcsőde nyitása része az önkormányzat kötelező feladat ellátásának. A bölcsőde működési célja, hogy a szolgáltatást igénybe vevő szülők gyermekük felügyeletét megoldva munkát vállalhassanak, vagy olyan képzésen vegyenek részt, amely elősegíti elhelyezkedésüket. A bölcsőde alapellátás keretein belül 12 gyermeknek nyújtunk egész napos ellátást. Amennyiben a 12 fő között nincs 2 éven aluli gyermek, akkor plusz kettő fővel növelhető.

A bölcsődét az óvoda épületéhez tervezték, azzal alkot egységet. Irányítását a főigazgató végzi, a munkáltatói jogokat ő gyakorolja.

Célunk ezzel a szolgáltatási formával, hogy családi, meleg, barátságos légkörben, személyre szóló, differenciált bánásmóddal járuljunk hozzá a gyermekek személyiségének kibontakozásához. Feladatunk, hogy nyugodt, derűs, kiegyensúlyozott háttérrel biztosítsunk a gyermekek önfeledt, értelmes játékaiknak, mindennapi tevékenységüknek.

Nem tervezünk felvenni sajátos nevelési igényű gyermekeket, mivel ők nagyobb odafigyelést, több foglalkozást igényelnek. Ezt szakember hiányában nem tudjuk megoldani.

3.3. Az ellátandó célcsoportba tartozó családok jellemző körülményei, életmódja, szemlélete.

Két irányú az igény a bölcsőde létrehozására. Egyrészt a bölcsőde környezetében több olyan intézmény, vállalkozás van, ahol dolgoznak édesanyák, akik gyermekük napközbeni elhelyezésére előnyösnek tartják a bölcsődét, hiszen területileg a munkahelyükhöz közel van, ill. a környéken élnek, könnyen hozzák-viszik a gyerekeket.

Másrészt, az osztrák határ közelsége révén, sokan átjárnak Ausztriába dolgozni. Az osztrák munkavállalók jellemzően a gyermek 2 éves koráig vehetik igénybe a gyermekgondozást. Területi sajátosság, hogy sok, az ország különböző szegmenseiből érkező, és ezen a vidéken letelepedett lakos jutott munkalehetőséghez. Ugyanakkor soproni fiatalok is építkeztek a Fertő-partra. Nagyszülők túlnyomórészt távol laknak. Ezeknek a fiatal családoknak nagy gondot jelent gyermekeik napközbeni elhelyezése, hiszen a környékbéli önkormányzati bölcsődék már egyébként is túlterheltek. Új bölcsődénk tehát ezeknek a családoknak nagy segítséget nyújt, és egyetlen alternatívaként jelenik meg.

Mivel még nem indult el a bölcsőde működése, a feltételezésen túl nem lehet pontosan meghatározni, milyen családok veszik igénybe.

4. Szakmai program és a szolgáltatás célja, megvalósulásának személyi és tárgyi feltételei

4.1. Szakmai programunk célja

Célunk, az egészséges testi, lelki fejlődés biztosítása valamennyi gyermek számára. Az értelmi, érzelmi és szociális fejlődés támogatása. Barátságos, biztonságos, családi, szeretetteljes légkörben, az életkorának megfelelő környezetben az aktivitás kibontakoztatása, a szocializáció segítése. Intézményünk az új szemléletű, kompetencia alapú bölcsődei nevelést szeretné megvalósítani.

Speciális célunk, hogy a bölcsődében a környezeti nevelés kiemelkedjen, ugyanakkor azon keresztül valósuljanak meg a többi célkitűzések is.

Célja és feladatai:

- természettisztelő, élettisztelő magatartási szokások alapozása,
- pozitív attitűdök kialakítása az élő és élettelen természet, a társadalmi környezet iránt,
- szépségre, harmóniára, tisztaságra való igény felkeltése,
- tudatos készség és képesség fejlesztés, amely a későbbi környezettudatos életvitel kialakításához szükséges,
- a környezet összetevőinek értékékként való bemutatása, megszerettetése,
- probléma érzékeny és problémamegoldásra is képes gyermekek nevelése,
- aktív környezettudatos magatartás alapozása.

Feladatunk, a gyermekek:

- egészséges testi fejlődésének elősegítése,
- értelmi fejlődésük és a szocializációjuk segítése,
- a megismerési folyamatok fejlődésének segítése,
- a család és bölcsőde nevelési elvének egymáshoz való közelítése.

4.2. A szakmai program elérhetősége

A szakmai program a bölcsődében elérhető a szülők számára. A felvételt követő első szülői értekezleten ismertetjük a szülőkkel. A szakmai programhoz kapcsolódó tevékenységek tervezete megtekinthető az elhelyezett faliújságokon. A szakmai program és az intézmény házirendje kifüggesztésre kerül a csoport gyermeköltözőjében, erre a célra kialakított részén, valamint elektronikusan is elérhetővé válik az intézmény honlapján.

4.3. Bölcsődekép

Bölcsődénk nevelő, gondozó munkájának alapját a humanista értékek jellemzik. A gyermekek szüleinek, a bölcsőde nevelőtestületének, alkalmazottainak és partnereinek együttműködésével teremtjük meg a kisgyermekek számára a szeretetteljes, biztonságos, családi légkört. A gyermekeket tisztelet és megbecsülés övezi. Fontosnak tartjuk a másság elfogadását és elfogadtatását, a kompetenciamotívumok fejlesztésével az egyéni képességek kibontakoztatását. A személyzet gondolkodását a gyermekközpontúság hatja át, a módszerekben a demokratikus nevelési stílust képviselik.

A gyermekekben a legkisebb életkortól kezdve a pozitív énképet erősítik.

Törekszünk arra, hogy bölcsődénk olyan intézmények legyen, ahol a szülők aktív résztvevői a bölcsődei életnek, hiszen egyedülálló ismeretekkel rendelkeznek gyermekükről. Fontosnak tartjuk, hogy a családokkal megfelelő együttműködés alakuljon ki a gyermekek optimális fejlődésének érdekében.

4.4. Gyermekkép

A bölcsődei munkában a legfontosabb szereplő a gyermek.

Gyermekképünk a harmonikusan fejlődő, kiegyensúlyozott, érzelem gazdag gyermek. Képes a tanulásra, érdeklődő környezete iránt. Tudja kezelni a konfliktushelyzeteket, ismerje fel a veszélyt. Szeretettel kimutassa társai és a felnőttek iránt. A tolerancia kifejlődjön és megnyilvánuljon cselekedeteiben, társaihoz való viszonyában.

Céltudatosan és tervszerűen választjuk meg azokat a nevelési módszereket és eszközöket, mely során ismereteket, szokásokat, viselkedésformákat sajátít el a gyermek. Az érték elsajátítás folyamatában az érzelmeknek meghatározó szerepe van a 3 éven aluli korosztályban, ezért átélhető, megtapasztalható élmények közvetítésére törekszünk. A nevelés bipoláris, a gyermek is aktív résztvevője. A családi nevelést figyelembe véve, azt kiegészítve, a szülőkkel együttműködve fogjuk kialakítani a nevelés folyamatát.

4.5. Szülőkép

A bölcsődei munka másik legfontosabb szereplője a szülő.

A szülő az intézménytől várja, hogy vigyázzon gyermekére, jól képzett szakemberek fejlesszék, amíg ő dolgozik. Szülői kompetenciájában erősítik tapasztalataikkal, javaslataikkal, dicsérő szavaikkal. Ezért tiszteli a kisgyermeknevelőket, elismeri szaktudásukat, őszintén elmond mindent a gyermekével kapcsolatban, ajánlja az intézményt a kisgyermekes családoknak.

4.6. Kisgyermeknevelőkép

Ő az, aki az intézmény gyermeknevelési szemléletét közvetíti a szülő felé. Ezért szakértelme, megjelenése, nagy jelentőségű.

Rendelkeznie kell a pozitív személyiségjegyekkel, pedagógiai-módszertani, gondozási szaktudással, kommunikációs képességekkel. Hiteles és empatikus, mert csak így fogadják el tőle a szülők a javaslatokat, útmutatásokat, melynek célja, hogy biztosítsák a gyermek maximális fejlődését. Befogadó az innovációra, önképzésre, képzésre.

Pedagógiai munkáját a szeretet hassza át, melyet a gondoskodás és törődés, a feltétel nélküli elfogadás, a felelősség, az együttműködés, valamint a másik megismerésének igénye jellemez.

A programunkat speciálisan jellemző környezeti nevelés megvalósításához elengedhetetlen a kisgyermeknevelők természetismeretének gyarapítása. A gyermekeknek megfelelő minta adása, a természet lényeinek elfogadásával kapcsolatban.

4.7. Személyi feltétel

Az alkalmazottak száma 3 fő: két kisgyermeknevelő és egy bölcsődei dajka került alkalmazásra. Az egyik kisgyermeknevelő felsőfokú végzettségű, aki vezetői feladatokkal megbízott kisgyermeknevelő.

A kisgyermeknevelők elkötelezettek a környezeti nevelés preferálására, amit az is bizonyít, hogy már elvégezték az azzal kapcsolatos továbbképzést.

A bölcsődében az esetleges helyettesítés megoldott, mivel az óvodában egy dajka kisgyermeknevelő végzettséggel rendelkezik. Az óvodavezető képesítése:

- „Tanúsítvány családi napközit működtető személyek részére szervezett tanfolyam elvégzéséről”

Fehér Kereszt Gyermekvédő Alapítvány Felnőttképző Intézmény, 2008. május 10. Budapest

Dolgozó	Képesítés	Létszám
Óvodavezető	<ul style="list-style-type: none">- óvodapedagógus- okleveles pedagógia szakos tanár- közoktatásvezető- családi napközit működtető	1 fő
Kisgyermeknevelő (szakmai vezető)	Főiskolai végzettségű csecsemő- és kisgyermeknevelő (BA) Továbbképzések: <ul style="list-style-type: none">➤ Zölden a bölcsődében	1 fő
Kisgyermeknevelő	Kisgyermeknevelő-gondozó (OKJ) Továbbképzések: <ul style="list-style-type: none">➤ Zölden a bölcsődében➤ Jeles napok a bölcsődében➤ Anyanyelvi nevelés	1 fő
Bölcsődei dajka	Bölcsődei dajka	1 fő

4.8. Továbbképzés

A személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és a szociális szakvizsgáról szóló 9/2000. (VIII. 4.) SzCsM-rendelet több lépcsőben módosult. A legnagyobb változás, hogy

a korábban 6 éves továbbképzési ciklus 4 évre módosult, tehát ennyi idejük van megszerezni a továbbképzési pontokat a kollégáknak. Ez felsőfokú végzettség esetén 80, szakképesítés esetén 60 pontot jelent.

A továbbképzések fajtái: kötelező továbbképzés, munkakörhöz kötött, és választható továbbképzés.

Az Intézmény jövőbeli lehetőségnek tartja a kisgyermeknevelő képzésen résztvevő főiskolai hallgatók számára gyakorlati hely biztosítását. Sopronban van ilyen képzés, onnan már az óvodába is fogadunk hallgatókat. Ez részben az Intézmény jó hírnevét öregbíti, részben pedig ösztönzőleg hat a Bölcsőde munkatársai számára.

A pályakezdő kisgyermeknevelők szakmai fejlődését gyakornoki rendszerben biztosítjuk. Rendszeresen olvassuk és megbeszéljük az interneten fellelhető újabb kisgyermeknevelő - gondozó módszereket. Lehetőségek a fejlődésre:

- **önképzés**, olvasás: szakirodalom, szakfolyóiratok, internet, jogszabálykövetés.
- **szakmai továbbképzés** (3 évente kötelező) lehetőség szerint
- **tematikus belső továbbképzések**: bölcsődei szinten házi továbbképzések formájában.

A nevelési-gondozási év tervezése során ütemezzük a kisgyermeknevelők egy-egy témához kapcsolódó előadását. Aki részt vesz szakmai konferenciákon, továbbképzésen rövid összeggel mutatja be ismereteit. Ez történhet közösen az óvodapedagógusokkal is.

A folyamatos szakmai felkészültség biztosításának módja, formája:

- a Nemzeti Rehabilitációs és Szolgáltató Hivatalnál a munkavállalók részére nyilvántartási szám igénylése,
- akkreditált továbbképzési jegyzék figyelemmel kísérése 9/2000. (VIII. 4.) SZCSM rendeletben meghatározottak szerint.

4.9. Tárgyi feltételek

(épület elhelyezkedése, megközelíthetősége, helyiségek kapcsolódása, felszereltsége, berendezése, rendelkezésre álló eszközök, játszóudvar jellemzői, felszereltsége)

A bölcsőde a dinamikusan fejlődő Fertő-part egyik meghatározó településén, Hegykő főutcáján helyezkedik el, aszfaltos úton közelíthető meg. Környezetünk üdülő jellegű. Jellemzőek az új építésű és felújított üdülő, családi és társasházak. Az ingatlan szép természeti és lakókörnyezetben áll. Az óvoda épületéhez toldalékként építették, teljesen új, hőszigetelt, klímával ellátott intézmény. A játszóudvar különálló, esztétikus, megfelelő játékokkal

felszerelt. A szabadban levegőzést, mozgást, játékot lehetővé tevő, biztonságos környezet biztosítására törekszünk, melynek kialakítása folyamatosan történik.

A tárgyi feltételek kialakítása a szakmai követelményeknek figyelembe vételével történt. A gyermekek életkorának, fejlettségének megfelelő bútorzattal, gondozási eszközökkel, játékokkal rendelkezünk.

4.9.1. Gyermeköltöző

Elkülönítette helyen, belépéskor a gyermekek otthoni és a váltóruháinak jellel ellátott helye biztosított. A faliújságon a szülők folyamatosan olvashatják a neveléssel, gondozással kapcsolatos aktuális tájékoztatásokat, egyéb szükséges információkat.

4.9.2. Csoportszoba

Az 50m² alapterület megfelel a 14 fő engedélyezett férőhelyszámnak. Arra törekedtünk, hogy minél nagyobb szabad tér legyen a gyermekek mozgásához, játékához.

A bútorzat korszerű, természetes alapanyagú (gyermekasztalok, ülőkék, játékpolicok, kanapék), melyhez célszerű kiegészítő bútorokat vásároltunk. A bútorzatot és a berendezési tárgyakat a csoportlétszámhoz és a gyermekek fejlődéséhez igazítjuk. A bútorok megfelelő elhelyezésével alakítjuk ki az elkülönített, nyugodt játszóhelyeket. Elegendő a hely a nagymozgásos tevékenységekhez és a nyugodt, elmélyült játékokhoz is. A gyermekeknek saját helyük van az asztaloknál. Hasonlóképpen a nyugodt alváshoz is állandó helyet, jellel ellátott saját ágyat biztosítunk.

A polcokon helyet kapnak a játékok, mesekönyvek. A nagy szőnyegen nyugodtan játszhatnak. A puhaságot széthajtható szivacspárnák, játszópárnák biztosítják. Kialakításra került egy mesesarok.

4.9.3. Fürdőszoba

A gondozáshoz használt terület biztonságosan megközelíthető. Megfelelően elhelyezett eszközök (pelenkázó asztal, kisszék, törülköző- és fésűtartó, egész alakos tükör, szennyes tartó stb.) segítik a gondozás folyamatosságát. A gyermekvéde és a mosdó elérhetőségét a gyermekek magasságához igazítottuk. A gyermekméretű eszközök lehetőséget adnak az önálló tevékenységhez, a helyes szokások elsajátításához. Esztétikus, könnyen felismerhető, színes jeleket használunk a gyermekek személyes tárgyainak megkülönböztetésére.

Zuhanyzás, fürdetés megoldott. Mosdókagylónál folyékony kézmosószappan felszerelve. Törülköző minden gyermeknek külön biztosított. Ide került a szabványszerű használt pelenka tároló.

4.9.4. Melegítő konyha

Az ételt az intézmény főzőkonyhájáról kapjuk az óvodásokéval együtt, az óvoda melegítőkonyhájára. Onnan kiadó ablakon keresztül vesszük át, és odaadjuk vissza az edényeket. A maradékot veszélyes hulladékként tároljuk külön helyiségben, melyet szerződött cég szállít el.

4.9.5. Tornaszoba

A tornaszoba tágas, jól felszerelt. A gyermekek mozgásigényét kielégíti, és mozgásfejlesztő tornára teremt lehetőséget.

4.9.6. Terasz

Az épületből kilépve közvetlenül egy nagy, fedett terasz ad lehetőséget a gyermekek levegőztetésére. Itt lehet játszani, pihenni, akár altatni is. Ez a hidegebb, szelesebb napokon is használható. Jó idő esetén szőnyeget teríthetünk le.

4.9.7. Játszóudvar

Az udvaron több játszó helyét alakítunk ki, az egyes játékok funkciójának megfelelően. Minden évszakban változatos mozgáslehetőségeket biztosítunk a rögzített és mobil játékokkal (mászóakák, labdák, futóbiciklik, motorok, autók stb.), valamint az előírt szabványnak megfelelő homokozóval. Nyaranta vízpermetező lehetőséget biztosítunk a kicsiknek. A játszókert előnye továbbá a gyermekek részére kialakított vizesblokk, ami nagyban elősegíti a szobatisztaság alakulását. Biztosított a változatos mozgáslehetőség minden évszakban a mobil játék eszközökkel: ráülhető lábbal hajtható motor, autó, tologatható fűnyíró, homokozó játékok, stb. A kisméretű csúszda rendszeresen tisztítható. Itt megvalósítható a játékos torna, a nagymozgás. A szabad talaj füvesített.

4.9.8. Textíliák

A gyermekek a saját ruházatban tartózkodnak a bölcsődében. A váltóruhát ennek értelmében a szülő biztosítja. A pelenkáról minden esetben a szülők gondoskodnak. Az alapvető textíliákról, azok tisztításáról, pótlásáról gondoskodunk (törölköző, előke, abrosz, fürdőlepedő, ágynemű, stb.). A gyermekek személyes használati tárgyait jellel látjuk el.

4.9.9. Játékkészlet

Legfontosabb szempont a játékkészlet összeállításánál a gyermekek létszáma, életkori összetétele. A játék anyaga, használata biztonságos, a töröttet kicseréljük. Megfelel az egészségügyi, pedagógiai követelményeknek.

Egészségügyi szempontok:

- könnyen tisztítható, fertőtleníthető legyen,

- balesetet ne okozzon – ne legyen törött, ne legyen könnyen törhető, ne essen szét darabjaira, éles sarkai ne legyenek, ne lógjon hosszú zsinóron, ne legyen túl nehéz,
 - csecsemő és tipegő korban ne legyen olyan kis méretű, hogy orrba, fülbe, garatba kerülhessen.
- A játékok tisztítása, fertőtlenítése rendszeresen legyen.

Törekszünk arra, hogy lehetőleg természetes anyagból készüljenek, és minél több érzékszervet fejlesszenek. A kognitív gondolkodás fejlesztését szolgálják a kirakók, puzzlék, dominók. Változatos eszközöket kínálunk minden tevékenységformához (nagymozgás, szerepjáték manipuláció, utánzás, stb.).

Játékok elhelyezése:

- nyitott játékpolicon,
- tárolóedényekben (vödrökben, kosarakban),
- kisgyermeknevelő által elérhető polcon (felügyeletet igénylő játékok).

A mesesarokban keménypapírú képeskönyvek, kesztyű, fakanál és síkbábok, hangszerek csábítják a gyermekeket erre a tevékenységre. A rajzsarokban állandó jelleggel biztosítva van a rajzpapír, színes ceruza, festékek, gyurma a kreativitásuk fejlesztésére. Házilag is készítünk lisztgyurmát. Az évszaknak megfelelően begyűjtött termények gazdagítják a készletet, melyet természetes anyagokból készült kosárkákban tárolunk. Megengedett az otthonról hozott játékok használata, de járvány idején ezt korlátozzuk.

A játékok kiválasztásának pedagógiai szempontjai:

- lehetőleg minél több tevékenységformához legyenek megfelelő játékszerek,
- a játék színe, nagysága, formája keltse fel és tartsa ébren az érdeklődést,
- több fajta tevékenységre lehessen felhasználni,
- legyenek más nemzetek szokásait tükröző játékok,
- játékválasztásnál legyen szempont a nemek közötti egyenlőség elvének betartása (a kislányoknak is legyen autó, a fiúknak is baba).

Vannak alapjátékok, amit a csoportban biztosítani kell: játszókendők, babák, labdák, képeskönyvek, mozgásfejlesztők.

A csoport játékeszközeit az életkornak megfelelően állítjuk össze: csecsemő, tipegő és nagycsoportos korú.

Csecsemőkorú: A játékoknak mérete, súlya, alakja olyan legyen, hogy ha a csecsemő rájuk fekszik, vagy magára ejti őket, ez ne legyen számára fájdalmas, vagy ijesztő, kellemetlen. A csecsemők részére válogatott játékoknak nem lehet olyan része, amit a gyermek lenyelhet. Nem adhatók szörmeállatok, hajas babák.

Szükségesek a jól megmarkolható, rázható játékok: pl. játszókendők, csörgők, rágókák.

Változatos felületű textilfigurák: babák, macik, nyuszik, stb.

Típegő korú: A nagyméretű játékok kivételével minden gyermeknek jusson azonos típusú játék (baba, mackó, könyv, autó, labda). A gyűjtögető-soralkotó játék korszakában az arra alkalmas játékféleségből a csoportlétszám 3-4-szeresére van szükséges.

Rendelkezésükre állnak konstruáló játékok, nagymozgásos játékok, húzogatható, tologatható eszközök, üreges játékok, nyárra homokozójátékok.

Fontosak a babák, macik, állatfigurák (plüss, frottír).

A használati eszközök: lábasok, tányérok, poharak, sziták, szűrők a szerepjáték kellékei.

Könyvek: elsősorban keménylapú lapozó és leporelló.

Alkotó játék eszközei: zsírkréta, ceruza, filctoll, gyurma (só-liszt, főzött), stb.

Nagycsoportos gyermekek játécai A típegőcsoport eszközeit biztosítjuk az alábbi játéktípusokkal kiegészítve:

A szerepjáték kellékei: szerszámok, főzőedények, gyúrótábla, vágódeszka, babaruhák, takarók, seprű, lapát, orvosi táska, telefon, kisebb méretű felnőtt ruhák, sapkák, kendők, táskák, cipők, fodráskellékek. Úgy helyezzük el, rendszerezve, hogy felhívó jellegük érvényesüljön, pl. ruhákat, kötényeket akasztóra, stb.

Babák: karakterbabák, etnikai különbségeket hangsúlyozó babafajták, bábok.

Kisméretű gyöngyök, fűzős játékok.

Alkotó játék eszközei: zsírkréta, ceruza, filctoll, festék, gyurma (só-liszt, főzött), olló, különböző minőségű papírok, ragasztó, falevél, gesztenye, iskolatábla, kréta stb. Ezeket állandóan pótoljuk.

Puhalapú képeskönyvek és zenei hangot adó eszközök, hangszerek a polcon.

5. Kapcsolattartás

5.1. A szolgáltatáson belüli együttműködés a kooperáció és a szakmai információáramlás

A bölcsőde a Hegykői Tündérrózsa Óvoda és Bölcsőde irányítása alatt, egy gazdasági egységben, integráltan működik. Ennek következtében a főigazgatóval napi kapcsolattartás kell, hogy legyen. A szakmai vezetői feladatokat is ellátó kisgyermeknevelőnek tájékoztatási kötelezettsége van felé. A szakmai vezetői feladatokkal megbízott kisgyermeknevelő iránymutatásai alapján végzi munkáját a másik két alkalmazott. A bölcsődei dolgozók kötelesek a gyermekekről szerzett, tapasztalt információt egymásnak átadni. Csak így tudnak együttműködve a gyermekek érdekében dolgozni. Belső szakmai megbeszéléseket tartanak, aktuális témák kiemelésével.

A mindennapos munka segítése érdekében, a kapcsolattartás, a kommunikáció, a nyitottság, a szakmai információ átadás fontos motívum kell, hogy legyen.

5.2. A szülőkkal való kapcsolat

Fontosnak tartjuk, hogy a szülőkkal partneri viszony alakuljon ki a gyermekek érdekében. A szülők felé eleget teszünk a jogszabályi tájékoztatási kötelezettségünknek, valamint biztosítjuk, hogy tájékozódhassanak a bölcsődében folyó szakmai munkáról. A gyermekjogi képviselő elérhetőségét a faliújságon kifüggesztjük. Az adatvédelem, a gyermek jogainak biztosítása alapérték.

A reggeli érkezés és a délutáni távozás lehetőséget teremt a napi kapcsolat megteremtésére, illetve a gyermekről való információk cseréjére. A szülőket a faliújságon keresztül is tájékoztatjuk a napi aktuális dolgokról. Napközben a szülők részére telefonon bármikor elérhetőek vagyunk. Szülő értekezletet, valamint egyéni fogadó órát is tartunk.

A szülőkkal való kapcsolattartás konkrét formái lehetnek: a szülővel történő fokozatos beszoktatás, a mindennapi személyes beszélgetések, szülőcsoportos beszélgetések, egyéni beszélgetések aktuális kérdésekről, problémákról, üzenőfüzet, stb. Családlátogatás lehetőség szerint a még a beszoktatás idején történik meg.

A bölcsődéhez kapcsolódó közzé tehető dokumentumok és aktuális programok, információk az intézmény honlapján elérhetőek: www.ovodahegyko.hu

A szülők számára zárt Facebook-csoportot működtetnek a kisgyermeknevelők.

5.3. Együttműködés a tágabb környezettel

A bölcsőde egymás kompetencia határainak tiszteletben tartásával együttműködik mindazokkal, akik a családnak nyújtott szolgáltatások és ellátások során kapcsolatba kerülnek a gyermekkel és az ő családjával. A kapcsolatrendszer tagjai:

- Magyar Bölcsődék Egyesülete;
- Sopron Megyei Jogú Város Egyesített Bölcsődék;
- Területi Védőnői Szolgálat;
- Házi orvosi-gyermekorvosi Szolgálat;
- Hegykői Tündérrózsa Óvoda és Bölcsőde, valamint Fertőhomoki Tagóvodája;
- Gy-M-Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Soproni Tagintézménye;
- Kistérségi Gondozási Központ Család és Gyermekjóléti szolgálat;
- Közeli településeken lévő bölcsődék.

5.3.1. Intézményi kapcsolatok

Reméljük, hogy a bölcsődével sikerül jól beilleszkedni a település ellátórendszerébe. Egymás kompetencia határai tiszteletben tartásával együttműködünk mindazokkal, akik kapcsolatba kerülhetnek a gyermekekkel, szüleikkel.

5.3.2. Együttműködés a jelzőrendszer tagjaival

A gyermekek védelme kiemelt feladatunk. A gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése, megszüntetése érdekében jelzési kötelezettségünk van. Felismerve a testi, lelki fizikai bántalmazás, elhanyagolás jeleit, és a veszélyeztettséget jelenteni kell a Család és Gyermejkölési Központnak. Védelembe vett gyermek esetében együttműködünk a családgondozóval, védőnővel.

A védőnőt megkérjük, hogy negyedévente látogasson el a bölcsődébe, nézze meg a gyermekeket, tanácsaival segítse munkánkat.

Ha a gyermek magatartásában, fejlődésében megrekedést, visszaesést tapasztalunk, a szülőt tájékoztatjuk és javasoljuk neki, hogy forduljanak szakemberhez, nevelési tanácsadóhoz esetleg orvoshoz (pl. ha nem akar beszélni, előfordulhat, hogy halláskárosult).

5.3.3. Együttműködés az óvodával

A bölcsődei ellátás befejezése az óvodai átadás. Az átmenet segítése érdekében a bölcsőde együttműködik a Hegykőn és Fertőhomokon működő óvodával. A tavaszi időszakban a szülői értekezleten részt vesznek az óvoda pedagógusok, majd meglátogatják a leendő óvodás gyermekeket a csoportban. Az óvodai felvételt nyert gyermekek óvodai látogatást tesznek. Az óvónőkkel segítjük egymást a gyermek intézményváltásának megkönnyítése érdekében. Ősszel meglátogatjuk az óvodában a volt bölcsődés gyermekeket.

6. A bölcsődei gondozás-nevelés célja, az ellátottak köre és működése

6.1. Az ellátás igénybevételének módja

A felvétel a szülő (törvényes képviselő) írásbeli kérelme alapján történik.

A megüresedett helyekre folyamatosan szoktatjuk be a gyerekeket, felvételi kérelem sorrendjének figyelembevételével. A bölcsődei ellátás megkezdésekor az intézmény megállapodást köt a szülővel, a törvényes képviselővel az ellátás feltételeiről.

A gyermek bölcsődébe történő felvételét a szülő hozzájárulásával:

- a körzeti védőnő,

- a házi gyermekorvos, vagy a háziorvos,
- a szociális, illetve a családgondozó,
- a gyermekjóléti szolgálat,
- a gyámhatóság is kezdeményezheti.

A bölcsődei felvételek további részleteiről a Felvételi Szabályzata rendelkezik. Ebben rögzítésre kerültek a következők:

A bölcsődébe azon szülők gyermeke vehető fel és gondozható, akiknek bejelentett lakóhelye, vagy életvitelszerű tartózkodási helye Hegykő, Fertőhomok, Hidegség közigazgatási területén van. A lakóhely, tartózkodási hely megállapításánál a személyi adat és lakcímnnyilvántartás adatai az irányadók.

Bölcsődei ellátás keretében azon gyermekek ellátását kell biztosítani, akiknek szülei, nevelői, gondozói munkavégzésük, munkaerő piaci részvételt elősegítő programban, képzésben való részvételük, vagy egyéb ok miatt napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni. A bölcsődei felvételi kérelmek benyújtására minden év áprilisában –előre meghirdetett napokon – továbbá az év folyamán folyamatosan van lehetőség. A bölcsődei felvételnél – az alábbi sorrendben – előnyt élvez különösen az a gyermek

- akit egyedülálló (élettársal nem rendelkező hajadon, nőtlen, elvált vagy özvegy családi állapotú) szülője nevel,
- akivel együtt a családban nevelt kiskorú gyermekek száma a három főt meghaladja,
- aki családgondozásban részesül, és fejlődése érdekében állandó napközbeni ellátásra van szükség,
- akinek szülője orvosilag igazolt betegsége miatt az ellátást biztosítani nem vagy csak részben tudja,
- akit - gyámhatósági határozat alapján - gyámként kirendelt időskorú (a reá vonatkozó nyugdíjkorhatárt elért) hozzátartozója nevel,
- akinek családjában az egy főre jutó jövedelem alacsony,

- A bölcsődei felvétel során előnyben kell részesíteni azt a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermeket, akinek szülője vagy más törvényes képviselője igazolja, hogy munkaviszonyban vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban áll.”

A sorrendiség figyelembe vétele nélkül a gyermek bölcsődei ellátását biztosítani kell, ha a gyámhatóság – a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 68.§. alapján – védelembe vételt rendelt el és kötelezte a szülőt, hogy folyamatosan vegye igénybe a gyermekek napközbeni ellátását.

Különösen indokolt esetben soron kívüli elhelyezésről kell gondoskodni védelembe vétel esetén.

A bölcsődébe való felvétel a fentiekén túl az év során folyamatosan igényelhető, a mennyiben van üres férőhely. Nem vehető fel az a gyermek, akire nézve a nagyszülője gyermekgondozási segélyben részesül.

6.1.1. A felvételi kérelem beadása

A főigazgatóhoz kell benyújtani a kérelmet.

A felvételi kérelemhez csatolni kell:

- a szülő/törvényes képviselő munkaviszonyának igazolását,
- az illetékes munkaügyi központ igazolását a munkaerő piaci képzésen való részvétel idejéről,
- a szülő betegsége esetén a házi orvos/szakorvos által kiállított igazolást,
- az ellátás indokoltságát igazoló gyermekorvos igazolását,
- egyedülállóság esetén a szülő/törvényes képviselő nyilatkozatát,
- a családban nevelt három vagy több kiskorú gyermek esetén a szülő/törvényes képviselő nyilatkozatát,
- a házi gyermekorvos vagy a házi orvos igazolását arról, hogy a gyermek egészségi állapota alapján bölcsődében gondozható,

A beszoktatás első napján kell átadni a kisgyermeknevelőnek, amely 3 napnál régebbi nem lehet,

- a felvételtől – a becsatolt igazolások alapján, a bölcsőde vezetője dönt. A döntésről a vezető, az áprilisi központi bölcsődei felvételi esetén minden év május 20. napjáig írásban értesíti a szülőt/törvényes képviselőt.

A vezető döntése ellen a kézhezvételtől számított 8 napon belül észrevételnek van helye, melyet a főigazgatóhoz kell benyújtani.

Amennyiben a felvételi kérelmet – férőhelyhiány miatt – nem teljesíthető, úgy felhívjuk a figyelmet arra, hogy kérelmére a 3. sz. melléklet szerinti „várólistára” vesszük és üresedés esetén az elhelyezés időpontjáról írásban vagy telefonon értesítjük.

A bölcsőde vezetője a szülővel/törvényes képviselővel megállapodást köt az:

- ellátás időtartamáról,
- a fizetendő étkezési térítési díj mértékéről, a fizetésre vonatkozó szabályokról,
- a szolgáltatások formájáról, módjáról.

6.1.2. A szolgáltatásról szóló tájékoztatás módja:

- személyes találkozás,
- intézmény honlapja,
- telefonos érdeklődés,
- önkormányzatok hirdető táblái,
- kábel tv honlapján.

6.1.3. Az ellátás alatti tájékoztatás módjai:

- Az első szülői értekezleten minden szülő tájékoztatást kap a Házi rend tartalmáról, melyet aláírásukkal igazolnak.
- A faliújságon kifüggesztésre kerül: programok, heti étrend, Házi rend, SZMSZ.
- Személyes megbeszélés a szülővel: gyermek fejlődése.

6.2. A Bölcsőde nyitvatartási ideje

A bölcsődénk nyitvatartási idejét a Fenntartó szabályozza, figyelembe véve a bölcsődébe járó gyermekek szüleinek igényeit, és a bölcsődei ellátás tapasztalatait. Igazodunk az óvoda nyitva tartásához is, mert van olyan szülő, akinek van óvodás korú gyermeke is. A napi nyitvatartási idő 10,5 óra, 6:30 – 17 óráig. Ünnepnapokon és hivatalos munkaszüneti napokon zárva tartunk. Évente egy alkalommal, a Bölcsődék Napjának tiszteletére (április 21.) nevelésmentes munkanapot szervezünk, amikor a bölcsődében kisgyermeket nem fogadunk.

6.3. A szolgáltatás alapelvei

6.3.1. A család rendszerszemléletű megközelítése

A család rendszerszemléletű megközelítése értelmében a bölcsődei nevelésben elsődleges szempont a család működésének megismerése, megértése.

A rendszerszemlélet lényege, olyan komplex látásmód alkalmazása, amely nemcsak a kisgyermeket, hanem a családot is kiindulópontnak tekinti. A hangsúlyozása által a szakember hozzájárulhat a család életminőségének javításához.

A kisgyermek számára a család a legfontosabb. A szülők érzelemléleke, társas kapcsolatai, viselkedése az elsődleges iránymutatás a gyermek érzelmi és szociális fejlődésében. Ezek az élmények meghatározóak egész életére. Ezért fontosnak tartjuk, hogy ez a szociális terep a lehető legtökéletesebb legyen. Ennek eléréséhez, a lehetőségekhez képest minden segítséget megadunk. Ehhez viszont nekünk is meg kell ismerni a család életét: a szülők egymáshoz és a gyermekhez fűződő viszonyát. Ez történhet a szülőkkel történő spontán és célzott beszélgetésekkel, testbeszédek figyelésével.

Törekedni fogunk a szülői szerepek, kompetenciák erősítésére. A bölcsődébe járó gyermekek szüleit támogatjuk abban, hogy igényeik és lehetőségeik szerint vegyenek részt a bölcsőde életében. Támogatjuk a szülők közt spontán módon is alakuló kapcsolatok erősödését, olyan társas összejövetelek szervezését, ahol közösen beszélhetik meg a gyermek nevelésével kapcsolatos tapasztalatokat és gondolatokat.

6.3.2. A koragyermekkori intervenciós szemlélet befogadása

Az emberi fejlődés üteme az élet első éveiben a leggyorsabb. Ez az időszak különösen fontos azon gyermekek számára, akik valamilyen ok miatt a "normálistól" eltérő módon és ütemben fejlődnek. Ha ezt a legfogékonyabb időszakot nem használjuk ki, a gyermek sokkal nehezebben fog bizonyos képességeket megszerezni a későbbi időszakba és esetleg soha nem jut el arra a szintre, amit egyébként a benne rejlő képességek lehetővé tennének.

Ezért nagyon fontos, hogy a ránk bízott gyermekeket minél jobban megismerjük a gondozási- és játéktevékenységek (éneklés-mondókázás, rajzolás, bábozás) közben. Figyelni kell azokra az utaló jelekre, melyek jelentős elmaradást mutatnak az alább felsoroltak közül egy vagy több fejlődési területen:

- mozgásfejlődés,
- értelmi fejlődés,
- hallás-, látásfejlődés,
- kommunikáció-, beszédfejlődés,
- szociális, érzelmi fejlődés, viselkedésbeli eltérés.

Ha ilyen tapasztalunk, azonnal tájékoztatjuk a szülőket, hogy minél előbb szakemberhez fordulhassanak, és szükség esetén a korai fejlesztést megkezdjék.

6.3.3. A családi nevelés elsődleges tisztelete

Az alkalmazottak és a bölcsődébe járó gyermekek szülei között elengedhetetlen a kölcsönös tiszteleten és bizalmon, megbecsülésen alapuló partnerkapcsolat kialakulása a gyerekek jó közérzete és harmonikus fejlődése érdekében. Ezért a gyermek felügyelete, nevelése-gondozása során figyelembe vesszük az otthon kialakult szokásokat, a jellegzetes reakciókat, a gyermek érdeklődését. Elismerjük a szülő elsődleges szerepét és befolyását a gyermek fejlődésére. A szülő kívánságainak megfelelően járunk el, ha az nem szorítja háttérbe a többi gyermek érdekét, és nem ellenkezik szakmai tudásunkkal, és a családi bölcsőde szakmai módszertani elveivel. Minden olyan esetben, amikor el kell térni a szülő kívánalmaitól, olyan megoldást keresünk, amelyet a szülő is elfogad és helyesel.

6.3.4. A kisgyermeki személyiség tisztelete

A gyermeknek joga van arra a védelemre és gondoskodásra, amely a megfelelő testi, szellemi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges.

A kisgyermeket különleges védelem és bánásmód illeti meg, mert koránál fogva képtelen a védekezésre. Ezt szem előtt tartva kerülnünk kell minden olyan megnyilvánulást, ami jogait sértené. Semmilyen fizikai erőszakot nem alkalmazhatunk a fegyelmezésre, sőt, még a lelki megfélemlítést is kerülnünk. Segítjük személyiségének teljes kibontakozását, fejlődését napi tevékenységein keresztül. Mivel a bölcsődés korú gyermek időérzéke még fejletlen, napját úgy éli meg, mint történések, cselekvések sorozatát, ezért fontos, hogy tiszteletben tartsuk, toleráljuk igényeit a napi tevékenységek időbeli tervezése során.

A gyermekek életkori sajátosságait figyelembe véve elegendő időt és nyugodt körülményeket teremtünk pihenésre, alvásra is. Támogatjuk a gyermeket az önállóságra való törekvésében-

elegendő időt biztosítunk neki, hogy elsajátíthassa az egyedül öltözés, vetkőzés, étkezés, az önálló tevékenység cselekedetét.

Tiszteletben tartjuk a gyermek vallási, világnézeti, etnikai stb. hovatartozását és segítjük őt e szerint élni.

Óvni fogjuk a gyermekeket a fejlődésükre ártalmas környezeti és társadalmi hatásoktól, valamint az egészségére káros szerektől. Számukra elérhetetlenné tesszük a tisztítószerket, gyógyszereket.

6.3.5. A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe

A kisgyermeknevelő teljes személyiségével hat a gyermekekre és a családra. Ezért fontos, hogy mindig tiszták, ápoltak legyenek. Kommunikációjukban a kapcsolatteremtés, kifejezőkészség meghatározó. Interperszonális készségük kétirányú kell, hogy legyen: egyrészt a szülőkkel való partneri viszony, másrészt a gyermekekkel való határozott bánásmód. A kisgyermeknevelők gyermek centrikusak, a kicsinyek próbálkozásait támogatók. Igyekszenek érzelmi melegséget biztosítani számukra szeretettel, empátiával, türelemmel, kedvességgel, gondoskodással.

Munkavégzésükben a felelősség, rugalmasság, hitelesség elengedhetetlen. Elhivatottság nélkül ez a munka értelmét veszti. Az elméleti és gyakorlati tudásukat önképzéssel fogják gyarapítani.

6.3.6. A biztonság és a stabilitás megteremtése

Amikor a kisgyermek kilép otthoni megszokott környezetéből, életritmusából, és belép a bölcsőde ajtaján, nekünk tudnunk kell, milyen törés az az ő kis életében. Be kell neki bizonyítani, hogy nálunk, velünk ugyanolyan biztonságban van, mint otthon a szüleivel. Lassan, fokozatosan szoktatjuk új környezetéhez, eleinte anya jelenlétével. A beszoktatás mindig szülői jelenléttel kezdődik, és a gyermek igényei által meghatározott ideig, általában 1-2 hétig tart. Az első 1-4 napon a szülővel együtt tölt a gyermek 1-4 órát a bölcsődében, majd fokozatosan egyre több időt tölt a szülő nélkül, mígnem zökkenőmentessé válik az otléte. A szülővel történő fokozatos beszoktatás a családdal való együttműködést helyezi előtérbe, és jelentősen megkönnyíti a beilleszkedést a bölcsődei közösségbe, mérsékeli az adaptáció során mutatkozó stressz reakciók (pl. étkezési, alvási nehézségek, nyugtalanság, sírás, tiltakozás, a szülőhöz való fokozott ragaszkodás, a viselkedésben, szokásokban, az önállóság terén jelentkező esetleges változások... stb.). súlyosságát, időbeni elhúzódását.

Egy időszakban lehetőség szerint csak egy gyermek beszoktatását kezdeményezzük.

A csecsemő és kisgyermek tájékozódásának, jó szokásai kialakulásának alapja, hogy a vele kapcsolatos események megszokott helyen, időben és sorrendben történjenek. Ez megkönnyíti a beilleszkedést, és megalapozza a biztonságérzetét a mindennapos események, az étkezés, a

játék, pihenés rendje, a személyi és tárgyi környezet állandósága. Ezt erősíti, ha megfelelően állítjuk össze a heti rendet és napirendedet.

Az állandóság a gyermek életében nem csak fizikai, hanem érzelmi biztonságot is jelent.

6.3.7. Fokozatosság megvalósítása

Az új élethelyzetekhez, személyekhez, helyszínekhez és tárgyakhoz való alkalmazkodás, ezek elfogadása megterhelő a kisgyermek számára. Az alkalmazkodást segíti a változásokkal való fokozatos ismerkedés, barátkozás lehetősége.

A gyermeket sokat dicsérjük, játék, rajzolás, mondókázás, stb. közben. Ez megerősíti cselekedeteinek helyességében. Ezáltal máskor is szívesen végzik ezt a tevékenységet. Ennek a pozitív megerősítésnek egész nap érvényesülnie kell, mert így alakíthatjuk a higiénés szokásokat (kézmosás), vagy például a saját környezetének rendben tartását (elpakolja maga után a játékokat). Lehetőleg minél többször a pozitív dolgokat, tulajdonságaikat emeljük ki. Balesetveszély elkerülése miatt, viszont ha szükséges, határozottnak és következetesnek kell lennünk.

6.3.8. Egyéni bánásmód érvényesítése

A bölcsődébe járó gyermekek jó közérzetének, harmonikus testi-lelki fejlődésének alapfeltétele, hogy törekedjünk a ránk bízott gyermekek megismerésére, egyéni igényeik, tulajdonságaik felismerésére, jelzéseik, reakciók, megnyilvánulásaik megértésére, és mindezeket figyelembe véve gondoskodjunk róluk.

Tiszteletben kell tartani a gyermek egyéni fejlődési ritmusát, ne sürgessük, hanem a megfelelő környezet kialakításával és a gyermek fejlettségi szintjéhez igazodó bánásmóddal segítsük elő a fejlődést.

A bölcsődébe járó gyermekek mindegyike folyamatosan érezze gondoskodásunkat, elfogadásunkat, akkor is, ha lassabban fejlődik, akkor is, ha esetleg több területen jelentős eltérést mutat az átlagos fejlődéstől, viselkedése bizonyos esetekben különbözik a szokottól, nehezen elfogadható. A gyermekek nem egyformák. Van, amelyik jobban igényli a vele történő foglalkozást, simogatást, mert az megnyugtatja. De van, aki ezt kevésbé. Erre is figyelni kell.

Az egyéni bánásmód segíti elő a gyermekek egymással való harmonikus kapcsolatának, az egymás iránti empátiának, elfogadásnak és megértésnek a fejlődését is. A nagyobb gyermek azt látja, hogy mi a tőle kisebbel hogyan foglalkozunk, akkor ő is megpróbál majd minket utánozni. Segíteni fog a kisebbnek, ahogyan mi, szeretettel fordul felé, ahogyan mi.

„Saját kisgyermeknevelő” – rendszer

A bölcsődei nevelés-gondozás szakmai szabályainak megfelelően, – a személyi állandóság elvén nyugvó – „saját kisgyermeknevelő”-rendszert biztosítunk a gyermekek számára. Egy

kisgyermeknevelőhöz a csoport fele (kb. 5-6-7) gyermek tartozik. A nevelés-gondozás mellett a saját kisgyermeknevelő vezeti az általa figyelemmel kísért gyermekek feljegyzéseit, törzslapját, fejlődési naplóját. A beszoktatásától kezdve, a bölcsődébe járás teljes időtartama alatt, úgynevezett felmenőrendszerben biztosítják a saját gyermekeik számára az állandóságot. A rendelkezésre álló ölelkezési időben – amikor mindkét kisgyermeknevelő jelen van a csoportban – igyekeznek minél több időt a saját gyermekeikre fordítani. Ily módon érvényesülhet a gyermekek egyéni igényeit, szokásait, problémáit figyelembe vevő gondoskodás.

6.3.9. Gondozási helyzetek kiemelt jelentősége

A gondozás és nevelés elválaszthatatlan egységet alkotnak. A nevelés tágabb, a gondozás szűkebb fogalom: a gondozás minden helyzetében nevelés is folyik, a nevelés helyzetei, lehetőségei azonban nem korlátozódnak a gondozási helyzetekre.

Kitüntetett jelentőséget kell tulajdonítani a gondozási műveleteknek. Törekszünk arra, hogy az etetés, az öltöztetés, a pelenkacsere naponta többször ismétlődő, apró eseménye örömteli legyen a gyermek számára. Figyelembe vesszük a gyermek igényét, ízlését, jó hangulatot teremtünk a kölcsönös bizalmon alapuló meghitt kapcsolat kialakulása érdekében.

Az idősebb, önkiszolgálásban már jártas gyermekeknél sem szorul háttérbe a gyermek jó fizikai közérzetéről való gondoskodás. Ez megnyilvánul abban, ahogyan törődünk az önállóan öltöző gyermekek rendezett öltözékével, külső megjelenésével, a kultúrhygiénés és más viselkedési szokások betartásával, az étkezéseknél figyelembe vesszük étvágyukat, egyéni ízlésüket.

6.3.10. A gyermeki kompetenciakésztetés támogatása

Az a gyermek, akinek szeretetteljes a kapcsolata a szüleivel és azzal a felnőttel, akinek gondoskodására van bízva, örömmel foglalja el magát, változatosan és elmélyülten játszik, tevékenykedik. Ahhoz, hogy tudjon eleget mozogni és játszani, nyugodt környezetre, biztonságos, tágas játszóhelyre és korának, érdeklődésének megfelelő, tevékenységre ösztönző játékokra van szüksége. Az önállóság és az aktivitás tekintetében jelentős különbségek vannak a gyermekek között. Egy gyermek esetében az önállóság és az aktivitás, különböző mértékű lehet az egyes tevékenységekhez kapcsolódóan, továbbá a fizikai és a pszichés állapottól függően is változhat.

A gyermek dicséretnek veszi, ha időnként feladatokkal bízunk meg. A feladat nehézségi foka olyan legyen, amit teljesíteni tud, mert a sikerélmény viszi tovább a fejlődésben. Nem szabad gyakori kudarcélménynek kitenni, mert elveszi a kedvét, ami közömbösséghez, esetleg agresszivitáshoz vezet.

Itt emelnénk ki a természettel való közvetlen tapasztalást (őszi falevelek gyűjtése), az állatokról való gondoskodást (madáretetés)

7. A bölcsődei nevelés feladatai

7.1. A családok támogatása, annak erősségeire építve a szülői kompetencia fejlesztése

A szülőkkel való első találkozás alkalmával kikérdezzük a gyermek otthoni szokásairól, jellemző viselkedéséről, igényeiről, esetleges betegségeiről. Ez megkönnyíti a gyermek beszoktatását, a hozzá való viszonyomat. A későbbiekben a tájékoztatás már kölcsönös lesz. Mi is ismertetem velük a napi eseményeket, a gyermek fejlődésének ütemét. Fontos, hogy a szülő érezze az ő elsődleges szerepét, ugyanakkor a helytelen szülői magatartásokat példamutatással, szakmai ismeretek átadásával igyekszünk megváltoztatni.

7.2. Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása

Mi a kisgyermek számára a mintát, a modellt adom, ugyanakkor feladatom a legoptimálisabb feltételeket biztosítani az egészséges életmód megalapozásához. Célunk, hogy

- a kisgyermek fizikai állóképessége növekedjen,
- sajátítsák el a koruknak megfelelő egészségügyi szokásokat,
- mozgásuk egyre harmonikusabb, összerendezettebb legyen,
- szívesen tartózkodjanak és tevékenykedjenek a szabadban.

Az egészséges életmódot a szülők és a kisgyermeknevelők utasításaival, a szabályok belsővé válásával tanulja meg a kisgyermek. A higiénés műveletek elsajátításában nagy szerepe van az utánzásnak, a felnőtt példamutatásának. Az életkornak megfelelő helyes életritmus, a jó napirend kialakítása az egészséges testi és szellemi fejlődés alapfeltétele. A táplálkozás, a testápolás, az öltözködés, a mozgás, a levegőzés, a pihenés és az alvás megszervezésével, az ezekhez kapcsolódó tevékenységekkel és az ezeken alapuló szokások kialakításával biztosítjuk a kisgyermek számára a megfelelő életritmus kialakítását

Az egészségvédelmi követelményeket folyamatosan betartjuk. A betegségek megelőzése érdekében a higiénés szabályok betartása mellett naponta biztosítjuk a megfelelő időtartamú szabad levegőn tartózkodást játék és alvás formájában; a megfelelő étrendet, folyadékpótlást, vitaminellátást, a fejlődéshez szükséges anyagok bevitelét. Ennek megfelelően állítja össze az ételmezésvezető az étrendjüket. Hetente egyszer, illetve szükség szerint kell ágyneműt, valamint a jellel ellátott törölközőt váltani. A törölközők elhelyezése úgy történik, hogy azok egymással ne érintkezzenek. Ugyanilyen módon kell megkülönböztetni a gyermekek fésűit, hajkeféit, fogkeféit.

A fertőző betegségek terjedésének megállításáért az alábbiakat tesszük: gyakori, rendszeres szellőztetés; saját jellel ellátott tisztálkodási eszközök biztosítása, rendszeres napi, heti, havi takarítások a bölcsőde tisztaságának érdekében.

7.3. Az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztése

A gyermekek 1–3 éves korig kezdenek tisztában lenni az „én” fogalmával. Az „én” tudat fejlesztése érdekében naponta többször szólítjuk nevén a gyermeket. Ennek következtében érzelmi válaszaik egyre tudatosabbá válnak. Szándékaik és cselekedeteik gátlása esetén ingerlékenyek lesznek. Figyelni kell, nehogy társaikat ilyenkor bántsák, segítenünk kell a konfliktus megoldásában. Megjelennek a szégyen, a büszkeség és a féltékenység első jelei, valamint elkezdődik az aktuális érzelmi állapotuk és az érzelmeik kifejezésének összehangolása. Ekkor már képesek mások érzelmeinek megkülönböztetésére. Viselkedésükben ekkor már megjelennek az empátia és a segítségnyújtás első formái. Erősítésére saját tevékenységünkhöz (falevél szedése az udvaron), valamint kisebb társai segítségére (öltözködésben) kérünk tőlük segítséget. Dicsérettel és köszönettel kísérve.

A már meglévő érzelmi és szociális készségeket a zenepedagógia eszköztára révén fejlesztjük: mondókázás, éneklés, tánc, pici hangszerek (dob, csörgők). A közösségben megélt, érzelemdús zenei élmény – a különböző zenei képességek fejlődése mellett – a társas kapcsolatok pozitív alakulását is eredményezi.

7.4. A megismerési folyamatok fejlődésének segítése

A megismerő folyamat segítése játékban, spontán helyzetekben, beszélgetésekben, a napi élet bármely mozzanatában megvalósulhat.

Célunk:

- felkelteni a gyerekek kíváncsiságát, érdeklődését, kreativitását, (mesélek róla, képen mutatom meg)
- elősegíteni, hogy maga fedezze fel a környezet tárgyait, élőlényeit, (udvaron megfigyeljük)
- lehetőséget adni az érzékszervekkel való tapasztalásokra, (kezébe adom, megcsengetem)
- megfigyelni az évszakok szépségeit, színeit, jelenségeit, időjárását, növényeit,(szabadban, ablakból)
- bátorítani az önálló véleményalkotást, (kérdem)
- segíteni az élményszerzést és annak feldolgozását (lerajzoljuk a látottakat, mozgással utánozzuk)

8. A szolgáltatás egyedisége, szakmai küldetése

8.1. Út a „Zöld bölcsődébe” a környezeti nevelésen keresztül

A környezet szeretetére, megóvására már a bölcsődés korú gyermekek figyelmét fel kell hívnunk ráhangolódással. Az ezzel kapcsolatos élményeket viszik tovább az óvodába, iskolába, majd a felnőtt életbe. Olyan ez, mint egy piramis, melyek lépcsőfokai egymásra épülnek, melyekből egyet sem lehet kihagyni. Ez a mi településünkön biztosítva van. Az óvoda már harmadszor nyerte el a „Zöld óvoda” címet, iskolánk pedig „Örökös ökoiskola” lett. A felnőttek is vigyáznak a környezetre, melyet megkíván a „Fertő-Hanság Kultúrtáj” rangja. Az itt élő felnőttek döntő többsége elkötelezett a környezetvédelem iránt, mert tudatában vannak annak, hogy rajtuk is múlik gyermekük jövője, az egészséges környezetben történő felnevelése. Ugyanakkor látják a település intézményeinek, dolgozóinak erőfeszítéseit, hogy pozitív változtatásokat érjenek el, és tiszteletben tartják.

A bölcsődénkben bevezetni kívánt „Zöld bölcsőde” program folyamata tehát biztosított. Természetesen ehhez előbb első lépésként a környezeti nevelés előtérbe helyezésén keresztül kell megvalósítani programunkat, beépítve azt a mindennapi tevékenységekbe. Ehhez a szülők támogatását nem lesz nehéz elnyernünk, mert látják, hogy az óvodában milyen jól működik. Partnerekként vonjuk be őket a céljaink megvalósításába.

Fontos, hogy célunk megvalósításakor nem vonatkoztathatunk el a családoktól, hiszen mint mindenben, a környezeti nevelésnek is velük párhuzamosan, egymást kiegészítve kell történnie. A nevelés egy-egy témakörének feldolgozásába őket is bevonjuk, ötleteiket megvalósítjuk (akár közösen is) a fenntarthatóságot preferálva.

Kihasználjuk azt az adottságot, hogy a bölcsőde szervezetileg az óvodával alkot egy intézményt. Bölcsődei programunk szervesen kíván kapcsolódni óvodai programhoz.

A nevelési célok, a nevelés alapelvei, a tevékenységi formák hasonlóak, figyelembe véve az életkori sajátosságokat. A fő tevékenységi területek ugyanazok, de más hangsúlyt kapnak. A nevelők az óvodáéval egyező nevelési elképzeléseket és értékeket kívánják közvetíteni, ezzel is megkönnyítve, hogy az óvodába lépés zökkenőmentes legyen.

A környezet magában foglalja az élő és élettelen erőforrásokat, a levegőt, a talajt, a vagyontárgyakat, a kulturális örökség részeit. Ezek mind hatással vannak a gyermekekre. Vigyáznunk kell, hogy a bölcsődei környezet kialakításakor megfelelő legyen a kisgyermek és a környezet kapcsolata, vagyis megfelelő számú játékeszközök álljanak rendelkezésükre, megakadályozva ezzel azt, hogy túl sok inger vegye körül őket, amely akár negatív hatású is lehet.

A környezeti neveléskor igazodnunk kell az Országos alapprogramhoz, és 4 fontos tényezőt kell figyelembe vennünk:

- használjuk ki a gyermeki kíváncsiságot,
- térben és időben biztosítsuk a lehetőséget a tapasztalatszerzésre,
- a tevékenységek játékosak legyenek,
- életkori sajátosságokat vegyük figyelembe.

A bölcsődei környezeti nevelés célja és feladatai:

- természettisztelő, élettisztelő magatartási szokások alapozása,
- pozitív attitűdök kialakítása az élő és élettelen természet, a társadalmi környezet iránt,
- szépségre, harmóniára, tisztaságra való igény felkeltése,
- tudatos készség és képesség fejlesztés, amely a későbbi környezettudatos életvitel kialakításához szükséges,
- a környezet összetevőinek értékékként való bemutatása, megszerettetése,
- aktív környezettudatos magatartás alapozása,
- probléma érzékeny és problémamegoldásra is képes gyermekek nevelése.

A bölcsődei nevelés egyik feladata, az egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása. Ennek a célnak a megvalósítása nem függetleníthető a környezeti neveléstől, azzal kerek egészet alkot, ugyanúgy, mint a másik feladat, a gyermek nevelése-gondozása biztonságos, elfogadó környezetben.

Ebben az életkorban kiemelten fontos, a személyi és tárgyi állandóság szerepe, önállóság fenntartása, szükségletek kielégítése, egészséges szokásrendszer kialakítása.

Az egészséges táplálkozás szokásrendszerének kialakításához az óvodával azonos módon fogunk hozzájárulni:

- Az intézmény főzőkonyhája a gyermekek részére minden nap biztosítja a zöldséget és gyümölcsöt.
- Minden évben egészséghetet szervezünk, változatos tevékenységekkel és programokkal.
- A szülők a gyermekek születésnapjára, rendezvényekre, és spontán módon is gyümölcsöt hoznak.

A táplálékkal, étkezéssel kapcsolatban a következőkre figyelünk:

- rágás, fogak egészsége,
- tartósítószer nélküli ételek,

- természetes édesítőszer használata mellőzése,
- víz, esetleg cukormentes gyümölcslé, gyümölcs ivása,
- vitaminok természetes formái,
- idénygyümölcsök fogyasztása,
- zöldségek, lehetőleg nyersen való fogyasztása,
- rostban gazdag gabonafélék,
- a hal és szárnyas húsok előtérbe helyezése a vörös húsokkal szemben,
- növényi olajok, növényi magvak fogyasztása,
- az édes íz dominanciája elleni harc,
- a cukrozott italok is kerülendők,
- a savanyú íz elfogadása.

A gyermeki fogékonyság a születéssel kezdődik. Ugyanúgy, mint a felnőtt, ők is azt csinálják szívesen, ami felkeltette az érdeklődésüket. Ehhez viszont életszakaszuknak megfelelően kell bemutatnunk számukra a természet szépségeit, annak védelmét. Ehhez a következő lehetőségek állnak rendelkezésünkre:

- a helyi adottságok feltárása, kihasználása,
- megfigyelések, felfedezések az érzékszervek segítségével,
- a dolgozók pozitív mintaadása.

A bölcsődének olyan környezeti mintát kell biztosítania, amelyben kiemelt hangsúlyt kap a környezettudatos életmód. Az intézményben e nevelési terület köré szerveződik a bölcsőde egész tevékenységrendszer. Úgy szervezzük meg a mindennapokat, hogy a fenntarthatóságra nevelés, a környezeti nevelés megjelenjen a tevékenységekben. Ehhez döntő fontosságú, hogy a kisgyermeknevelők hitelesen tudják átadni a kisgyermeknek a környezeti kultúra értékeit.

A bölcsődei mindennapok „zöldítése” a következő módokon történhet:

- állatok és a növények tisztelete és óvása,
- konyhakert, virágos kert létesítése,
- madarak védelme,
- komposztálók elhelyezése,
- szelektív hulladékgyűjtés,
- természetes anyagok használata,
- környezeti energiával való takarékoskodás,
- jeles napok megtartása,
- egészséges életmódra, egészséges táplálkozásra való nevelés, készségek, szokások kialakítása,

•évszakokhoz kapcsolódó foglalkozások megszervezése.

8.2. Gyakorlati megvalósítás:

8.2.1. A bölcsőde épületében

A bölcsődében készítünk tájékoztatókat, tablókat a környezeti neveléssel, fenntarthatósággal kapcsolatban, melyeket a közösségi terekben helyeztünk el, hogy minél figyelemfelhívóbb legyen a közvetített tartalom.

A gyermekekkel képeken a szabadban látott állatok keresése, hangjuk utánzása, képeskönyv nézegetése közben énekek, mondókák az állatokhoz kapcsolódva. Állatbábokkal tevékenység közben a tapasztalatok felidézése, hangutánzás. Ismerkedés a háziállatokkal, vadállatokkal képekről.

Tudatosan törekszünk arra, hogy a gyermekcsoportban olyan játékok, könyvek álljanak a gyermekek rendelkezésére a játékkészletben, amelyek a környezeti nevelés, fenntarthatóságra nevelés témájához kapcsolódnak

Szelektív hulladékgyűjtés: életkori sajátosságok figyelembevételével megpróbálkozunk a papírhulladék külön gyűjtésével.

Szemléltető eszközök készítése maradék anyagokból, hulladékcsökkentéssel.

Újrahasznosított anyagból játékok készítése a nagyobbaknak.

Természetsarok kialakítása állatokból és növényekből:

- együtt gondozunk szobanövényeket,
- bölcsőde udvarán gyűjtött és otthonról hozott termések, falevelek, kövek elhelyezése,
- akváriumban halak megfigyelése.

A bölcsődében dolgozók mintát adjanak a takarékosági szemlélet kialakítására: a nem használt helyiségekben lekapcsoljuk a villanykapcsolót, valamint a világítótesteket napközben nem használjuk feleslegesen, ügyelünk a vízcsapok megfelelő használatára.

Zöld falújságot készítünk, és olyan helyre rakjuk ki, ahol a szülők is láthatják.

8.2.2. A bölcsőde udvarán

Az udvar milyenségére Bölcsődei Nevelés-Gondozás Országos Alapprogram sok kritériumot megfogalmaz, ezek mellett a környezetbarát, madárbarát kert kialakítására mégis sok lehetőség adódik. Illatos, különböző színű növényeket válogatunk össze.

Támogatni kell megfelelő felügyelet mellett a tapasztalatok szerzését, a gyermeki kíváncsiság és érdeklődés kielégítését, a higiénés szabályok betartásával. Kihasználjuk a természet változásából adódó ismeretszerzés lehetőségét.

Madárbarát kert kialakítása: télen madáretető, madárodú, nyáron itató kihelyezése jól látható helyre, hogy a kicsik figyelhessék az abban tartózkodó madarak életét.

A bölcsőde udvarán madarak, rovarok, csigák megfigyelése (külső tulajdonságok, mozgás, hang), a fajták sokféleségének megfigyelése. A megfigyeléseket úgy irányítjuk, hogy minél több érzékszervet vonjunk be.

Rügyező, virágzó ágak megfigyelése. Lombkorona kialakulás, a levelek sokfélesége, lombhullás megfigyelése az udvaron. Virágok előbújása, gyűjtése, azokkal a csoportszobák díszítése. Bab, kukorica, búza csíráztatása. Zöldségekkel, gyümölcsökkel ismerkedés (szín, forma, nagyság, íz, illat) – zöldség és gyümölcsnapok. Virágok, levelek préselése, ragasztása. Kavicsok, termények gyűjtögetése, megfigyelése. Homokkal, vízzel tevékenykedés, ismerkedés tulajdonságaikkal, kölcsönhatásaikkal. Időjárás megfigyelése (szél, csapadék, különböző formái, napsütés, zivatar).

A bölcsőde megjelenése, annak „zöldítése” a nevelési gyakorlat tükröződése. A díszítő elemek színvilága, a helyi hagyományokhoz való ragaszkodás, a fa és műanyagok aránya mind-mind fontos.

A kerten keresztül is jól érzékelhetik a gyermekek a természet változását, körforgását. Olyan növényeket ültetünk, amelyek vegyszermentesen is termő, ellenálló fajták. Az óvoda kertjének mintájára kialakítunk gyógy- és fűszernövény kertet, melyben tea készítésre, nyáron hűsítő ital készítésre (menta, citromfű), de rovarok elűzésére is alkalmasak növények lesznek. A gyermekek az érzékszervek fejlesztése révén a differenciált tapintás, szaglás mellett a hagyományos kertek mára elfeledett fűszereit is megismerik, pl. rozsmaring, borsmenta. A nagyobbakat bevonjuk a kert gondozásába: méretes eszközöket szerzünk be, pl. gereblyét, locsolókannát, lapátot.

Mezítlábas ösvénybe különböző természetes anyagokat teszünk, hogy fejlesszük a gyermekek taktilis érzékelését.

A közvetlen környezet harmóniája, az épület, az udvar, a működés a célkitűzéseinket erősíti. Nem csak balesetmentességre, esztétikus megjelenésre, hanem derűs embert és természetet tisztelő gyakorlatra, egyszerűségekre kell törekednie. Ugyanis ugyanúgy a fenntartható életvitelre, életmódra szocializál, hisz a bölcsődésnek ez a világa, ezen keresztül ismeri meg.

8.2.3. A kisgyermeknevelők feladatai

A fenntarthatóságra nevelés lehetővé teszi a nevelők és a gyermekek számára, hogy tiszteletben tartsák a természeti környezetet, aktív résztvevői legyenek a mindennapi élet adta lehetőségeknek

Teret, lehetőséget eszközöket biztosítunk a nagymozgásos tevékenységhez és a

finommotorikus tevékenységhez is a gyermekek számára mind a bölcsődei csoportszobában, mind a játszókertben. A fenntarthatóságra nevelést a mindennapi gyakorlat részévé tegyék a bölcsődében.

A bölcsődei gondozási és nevelési tevékenységet a fenntarthatóság szempontrendszer szerint kell szervezni és végezni. Ennek a szemléletnek meg kell jelennie minden területen. A környezettudatosan cselekvő személyzet sokféle tevékenységeiben, a természetes anyagok használatában, az energia minimalizálásra való törekvésben is meg kell mutatkoznia. Törekedni kell a vegyszerek csökkentésére (pl. takarítás), az ételek minőségének javítására, a zöldségek, gyümölcsök közül a helyben termelték előtérbe helyezésére, a termékek életciklusának figyelembevételére. Ugyanez fontos a játékok kiválasztásánál, hogy azok nem csak biztonságosak, életkornak megfelelőek, hanem környezetbarátok is legyenek. A gyermekek jólétének biztosításakor a mennyiségi szemlélet helyett a minőségi kell, hogy előtérbe kerüljön. A kisgyermeknevelő nem csak érzelmi biztonságot nyújt, (gondozás közben is) hanem mintaként szolgál. Verbális, nonverbális kommunikációjával is „tanít”. A gyermekek a kisgyermeknevelő életvitelét, cselekedeteit érzékelik, megfigyeléseikkel, utánzásukkal elsajátítják.

Az évszakok váltakozásához való alkalmazkodás már a bölcsődei tervező munkában is szerepet játszik. Ez lehet a munkaterv vezérfonala. Az intézmény megjelenése is tud alkalmazkodni a természet rendjéhez. Az udvaron, az ablakokban az adott évszakok nyíló virágai csalogathatják az érkező gyermekeket. A csoportszoba, az öltöző esztétikája is ezt az üzenetet hordozza. Az évszakórát velük együtt igazíthatjuk, jelezve számukra az idő múlását. A játéktevékenységekben, a játékeszközökben is jelentősége van a szezonálisnak. Télen a hó, a jég, a jégcsapok nem csak a megfigyelések, mérések, vizsgálódások lehetőségei, hanem a csúszkálásra is. A hóember készítése, a jégvirágok nézegetése, az egyébként zordabb évszak, örömteli megélését segíti. A hóember díszei természetesen természetes anyagokból kerüljenek ki (sárgarépa, szén, lyukas edény, stb.). A jégmentesítés az intézményben homokkal, hamuval történjen, semmiképpen sem sóval. Erről a témáról aztán beszélgetni is lehet. Gyönyörködjünk az udvaron a fagyos földből éppen csak kibúvó első hagymás növényekben, vagy a madáretető vendégeiben. A bölcsőde környezetének évszakonként változó mozzanatát figyeljük meg. Hogyan változik a talaj, miért van sár, mi történik a kiskertekben? Mivel közlekednek az emberek?

A munka a madáretetők feltöltésétől az ételek elkészítéséig, játékos örömmel végzett spontán tevékenységek legyenek. A tágan értelmezett tanulásfogalomba a tapasztalat az átélt élmény a mozgás is beletartozik.

8.2.4. A szülők részvétele

A bölcsőde a szülői társadalom fenntartható életviteléhez is segítséget nyújt. Ennek formái:

- szülői csoportok szervezése,
- közös szabadidős tevékenységek,
- munka jellegű tevékenységek,
- egyéni beszélgetések,

Témája szerint:

- egészségnevelés- egészségfejlesztés,
- egészséges táplálkozás,
- mozgáskultúra növelése.

A családokkal rendszeresen szervezünk közös programokat, például: kert gondozása, növények ültetése, stb.

Az évszakokhoz kapcsolódó kézműves foglalkozásokon a szülők és a gyermekek természetes anyagokkal dolgozhatnak. Ezekkel segítjük, hogy a gyermekek megismerjék a környezetükben található anyagokat és azoknak a különböző felhasználási módjait. Ezek a kreatív délutánok lehetőséget nyújtanak arra, hogy a gyermekek szülőkkel együtt alkothassanak, közös élményeket szerezzenek.

Fontos a gyalogos, kerékpáros közlekedés népszerűsítése körükben. A különböző sporttevékenységek szervezésével, közös mozgásos programok propagálásával segíthetünk nekik. Tudatosítanunk kell, hogy ezzel kicsiben hozzájárulnak a légkör tisztaságának megőrzéséhez, a zaj csökkentéséhez, gyermekeik egészségvédelméhez. Ugyanakkor korai mintát is adnak nekik az elkövetkező időkre.

Az újrahasznosítás és a hulladékok csökkentésének jegyében az óvoda és bölcsőde között lehetőséget biztosítunk a használt játékok, gyermekruhák stb. szülők közötti cseréjére is.

8.2.5. Kapcsolat az óvodával

A zöld jeles napok közül a legfontosabbakat megtartjuk: Föld napja, Madarak és Fák Napja, Állatok világnapja, Víz világnapja. Kihasználva lehetőséget, átlátogatunk az óvodásokhoz is egy-egy jeles napra.

Közös „zöld” programokat is szervezünk az óvodásokkal.

A Zöld Óvoda program több elemét is áttemeljük a bölcsődei életbe, az életkori sajátosságok figyelembe vételével.

A kisgyermeknevelőket bevonjuk az óvodában működő „zöld óvoda” munkacsoportba.

8.2.6. Játékos környezetvédelem

A gyermekek számára környezetvédelemmel kapcsolatos játékeszközöket (szelektív hulladékgyűjtő, szelektíven gyűjtő kukásautó, környezetvédelemmel kapcsolatos interaktív faliszőnyeg, a különböző kosarak, tárolók, nagyító, bogárvizsgáló), vásárolunk. Így a gyermekek már a legkorábbi életkorban példát láthatnak a szelektív hulladékgyűjtésre, játék közben is beépül a szemlélet gondolkodásukba, az önkéntes játékos tapasztalatszerzés során új, jó szokásokkal gazdagodhatnak, környezetükhöz való kapcsolatuk elmélyülhet. A saját készítésű játékokkal a kisgyermeknevelők a készen vásárolt játékok sorát bővítik, a bölcsődei csoport játékkészletét személyesebbé teszik, ehhez például lapozgatható, tapintható, szagolgatható képeket, párnákat, gyűjteményeket (kavics, termés, toll, levelek, gyógynövények, stb.) készítenek. A saját, kézzel készített játéknak kiemelendő eleme az újrahasznosítás, hulladékcsökkentés kérdése is. Elengedhetetlenül fontos szempontnak tartjuk, hogy a hulladékok felhasználása során a gazdaságossági szempontok mellett a realitás és az esztétikai szempontok is érvényesüljenek.

8.2.7. Környezeti nevelés megjelenése a tevékenységekben

A kisgyermeknevelők tematikus tervekbe beépítik a környezeti neveléssel, fenntarthatóságra neveléssel kapcsolatos elemeket.

A mindennapokban az anyanyelvi és a zenei nevelés is támogatja a környezeti nevelést, a kisgyermeknevelők által közvetített, természeti jelenségekről, állatokról szóló mondókák, énekek, mesék által.

A vizuális nevelés területén a kisgyermeknevelők a gyermekek számára a szabad, produktív kreatív cselekvéshez, ábrázoláshoz újrahasznosított papírt tudnak felhasználni, és felhasználják a különböző terméseket, szárított növényeket, faleveleket, stb. is.

9. A bölcsődei nevelés-gondozás főbb helyzetei

Arra kell törekednünk, hogy a kisgyermek a bölcsődében jól érezze magát, biztosítsunk számára a kielégítő tapasztalati élményeket, társas közegben zajló, interakciót. Minden tevékenység egyenrangúan fontos élethelyzet, mert mindegyik fejlesztő hatású.

9.1. Gondozási feladatok

9.1.1. Élelmezés:

A gyermekek táplálása az életkori sajátosságaiknak és egyéni igényeiknek megfelelően történik. A napirendünk lehetővé teszi, hogy minden gyermek nyugodt körülmények között

étkezessen. A gyermekek egyszerre ülhetnek az asztalhoz, ha már egyedül le tudnak ülni, illetve fel tudnak állni, és az ételadagjuk nagy részét önállóan el tudják fogyasztani. Új ételek, ízek bevezetésénél először mindig csak kis mennyiséggel kínáljuk a gyermeket és csak akkor adunk neki többet, ha szívesen fogadja. Az ételből minden gyermek egyéni étvágyának megfelelő mennyiséget kap. Fokozza a gyermekek étvágyát, ha nem sűrűtjük őket, és az étkezések jó hangulatban zajlanak. Az étkezés közben szerzett tapasztalatok a gyermek tudását gyarapítják.

9.1.2. Szobatisztaságra nevelés:

Fokozott figyelmet fordítunk arra, hogy a pelenkázás, biliztetés, WC használat a gyermek fejlettségének megfelelően történjen. A szobatisztaságra nevelés menetét a szülőkkel közösen tervezzük meg, amikor a gyermek már hajlandóságot mutat az önállósodásra.

9.1.3. Mosakodás:

Pelenkázás, WC és bili használat után minden alkalommal kezet mosatunk a gyermekekkel. Ehhez biztosított számukra a szappan, folyékony szappan, a folyó meleg víz, minden gyermek számára külön jelével ellátott törölköző. Minden gyermeknek lesz külön fésűje, a már fogat mosóknak pedig saját fogkeféje, fogmosó pohara bejelölve és fogkrémje. Ezek az eszközök a gyermekek számára könnyen hozzáférhetőek és esztétikusak.

9.1.4. Öltözködés:

Az öltözködésre mindig biztosítunk megfelelő helyet és időt a gyermekek számára. A kisebbeket – a gyermek közreműködését kérve és elfogadva – mi öltöztetjük fel. A nagyobbakat – akik már önállósodni próbálnak – kis székre, padra vagy fellépőkére ültetjük, ahol kényelmesen próbálkozhatnak az egyes ruhadarabok felvételével. Semmiképpen nem sűrűtjük őket, hiszen a begyakorláshoz sok idő kell, de gyakori dicsérettel ösztönözzük őket a sikerre.

9.1.5. Alvás, pihenés:

A gyermekeknek életkoruk és egyéni igényeik szerint van szükségük a pihenésre. A gyermekeknek külön fekhelyet és igény szerint délelőtti, délutáni alvási lehetőséget biztosítunk. A gyermekek egymásba rakható korszerű ágyakon alszanak. Alváshoz csendes, nyugodt légkört teremtünk, figyelembe véve a gyermekek egyéni altatási/alvási szokásait.

9.2 A játéktevékenység

A kisgyermek fő és alapvető tevékenysége. A gondozási műveleteken kívül minden szabad idejüket játékkal töltik, itt dolgozzák fel az új ismereteket. A játék legfontosabb jellemzője az örömeztet, amelyet pozitív emóciók kísérnek. Hagyni kell, hogy a gyermekek önmaguk

fedezzék fel a játéktárgyakban rejlő lehetőségeket. A bölcsődés korosztály játékában „minden lehetséges”, a játéktárgyak a különböző szituációkhoz alkalmazkodnak, így funkciójuk is változó. A játék, mint alaptevékenység, egyúttal a fejlesztés eszköze is, mert a játék révén fejlődnek kognitív és pszichikus képességei, személyiségének jellemző vonásai.

9.3. Nevelési feladatok

- *Egészséges életmódra nevelés*, amely kiterjed a gondozásra, a gyermekek mozgásigényének kielégítésére, az egészségmegőrzésre, a testápolási teendőkre, és az önkiszolgálásra nevelésre.
- *Környezettudatos nevelés*, melynek során a kisgyerekeknek alkalmuk van megismerkedni a minket körülvevő növény- és állatvilággal, mert aki ismeri a természetet, az meg is szereti, és aki szereti, az óvni, védeni fogja. A környezettudatos magatartás kialakítását egészen kicsi korban kell elkezdeni.
- *Érzelmi nevelés*, amelynek fontos része a beszoktatás, az érzelemkifejezés tanítása, az ösztönök és az érzelem irányításának gyakoroltatása. A bölcsődében jól fejleszthető a gyermekek együttérző képessége, figyelmessége, segítőkészsége, szabály- és feladattudata.
- *Értelmi nevelés*, elsősorban játékos környezetbe ágyazva. Ide tartozik például a gyermekek memóriája, matematika készségei, szabálykövetése.
- *Szociális fejlődés segítése*, amelyhez hozzá tartozik a szociális viselkedésformák – mint például az illemszabályok, a higiénia és az étkezési szokások – elsajátítása.

Mіндеzekben a jó példa és a türelem az irányadó.

- *Megismerési folyamatok segítése*. A nevelőnek segítenie kell a gyerekeket természetes tudásvágyuk kielégítésében. A "Mi ez?" korszakban és a "Miért?" korszakban türelmesen és megfelelő időt szakítva kell válaszolni a kérdésekre, hiszen kérdeznünk egész életünkben tudnunk kell, és nagyon fontos, hogy a gyerekeknek ne menjen el a kedvük a kérdezősködéstől. A tárgyi eszközöket, játékkészletüket úgy próbáltuk összeválogatni, hogy fejlesszék a gyerekek kreativitását és értelmi képességeit, hiszen a gyerekek szinte mindent a mozgáson és a tapasztaláson keresztül ismernek meg.

Minden gyermek egyedi, és egyben különleges is. Fejlődésük is egyedi alapokkal indul, és különböző ütemben zajlik. Az összehasonlítás mindig kerülendő! A gyermekek fejlődést nem szabad siettetni, hagyni kell, hogy a saját ritmusukban haladjon.

- *Mozgásfejlesztés*. Csecsemő- és kisgyermekkorban a mozgás alapvető formái alakulnak ki, fejlődnek. A mozgásigényük rendkívül nagy, az egészséges gyermek örömmel gyakorolja a mozgást. Nagy mozgásteret, mozgásfejlesztő játékokat, biztosítunk a gyermekek számára, melyek használata során fejlődik mozgáskoordinációjuk, harmonikusabbá válik a mozgásuk.

Minél változatosabb mozgásra van lehetősége a gyermekeknek, annál nagyobb örömet lelik benne. Nagyon fontos, hogy a gyermekek természetes mozgásigénye minél több formában kielégüljön. A mozgást lehet kísérni mondókával, énekkel, állatok mozgásának és hangjainak utánzásával, járművek mozgásának és hangjainak utánzásával.

9.4. A bölcsődei nevelés főbb területei

9.4.1. Mondóka, ének

Ringató

Egy zenei nevelési módszer, a kisgyermeknek és szüleinek szóló énekes-játékos foglalkozás formájában. Énekelni, játszani tanít, és örülni a szépnek. Segít egymásra találni, felismerni az összetartozás csodálatos érzését.

Miközben éneklünk és játszunk, a legkisebb gyerekek ízlelgetik a magyar nyelv és a zenei anyanyelv szépségeit, találkoznak a magyar kultúrával. Az értékes zene a teljes személyiséget formálja. A hagyományos dalok, mondókák, ölbéli játékok a világra nyitnak ablakot, s a lélekbe jutva élni segítenek, sőt ha kell, gyógyítanak.

Ezért választottuk ezt a módszert, hogy eszközként használjuk a neveléshez.

Mondókázás, dalolás, zenehallgatás ritmushangszerek használatával kiegészítve.

Az éneklés a gyermekre kedvezően hat, nyugalmat és örömet ad, különösen a felnőtt-gyermek együttes játékában. A dalok, a játékok anyaga a gyermekek életkorához igazodik. A dalokat nem szabad betanítani, a gyermek spontán bekapcsolódása, reagálása, dúdolgatása, dallamkitalálása mutatja a jó zenei légkör pozitív hatását.

Az ének és a ritmus egyszerű, könnyen elsajátítható a piciknek is. Mindez természetesen játékos formában történik.

A zenei nevelés feladata a bölcsődében:

- felkelteni a gyermek zenei érdeklődését
- spontán hangadásra, ritmikus mozgásra serkenteni
- a zene révén a gyermeket érzelmileg kiegyensúlyozottabbá tenni

9.4.2. Mese, bábozás, vers

Ezen a napon a gyermekek bevonásával mesélünk. Elsősorban a gyermekek élethelyzetében is előforduló eseményeket dolgozunk fel ezekkel a történetekkel.

A népmeséket és a gyermekirodalmi műveket koruknak megfelelően válogatjuk össze. A vers, mese nagy hatással van a kisgyermek érzelmi, értelmi (ezen belül beszéd, gondolkodás, emlékezet és képzelet) és szociális fejlődésére. A versnek elsősorban a ritmusa, a mesének pedig a tartalma hat az érzelmeken keresztül a személyiségre. Mesehallgatás során bővül a

szókincsük, fejlődik a beszédképességük. A mesélés, verselés, képeskönyv nézegetés bensőséges helyzet, amely a kisgyermek számára érzelmi biztonságot ad. A mesék, versek világa az anyanyelvi nevelésnek az egyik legfontosabb eszköze. A meséket a gyermekek kortól függetlenül szeretik és várják. Igyekezni fogunk minél több mesét bábo segítségével előadni. Ez még inkább felkelti, és ébren tartja a kisgyermek érdeklődését, figyelmét, és felerősíti az érzelmeiket. A mondóka, a versmondás, a verses szöveggel kísért játék, nevelő hatása abban van, hogy ráirányítja a kisgyerekek figyelmét az emberi beszéd érdekességére. A jó mese és gyermekvers szövege hangzásában, ritmusában, hangulatában, képi erőben messze felülmúlja hétköznapi beszédünket. Nem mindig világos, hogy miről szólnak a versek és a mondókák, „értelmük” a dallam, a ritmus, a mozgás mélységeiben vannak. A gyermekek számára örömforrás a vers, a mondóka zeneisége, ritmusa, lüktetése.

9.4.3. Alkotótevékenység

Kézműves foglalkozás

Minden gyerek szeret alkotni, kortól függetlenül. Kifejezik érzéseiket rajzokkal, örülnek a maguk készített egyszerű tárgyainak. A kézműves foglalkozások segítenek fejleszteni a kicsik kézügyességét, kreativitását, motorikus képességeit, és lefoglalják őket. Ezen kívül segít a stressz oldásában is. Ez 1,5-2 éves gyermekek esetében megkönnyíti többek között a szobatisztává válás folyamatát, a megfelelő beszédképesség kialakulását, és a finommotorikus képességek fejlődését.

A közösen végzett kreatív tevékenység a közösségi élet kisebb-nagyobb konfliktusai nyomán kialakuló feszültséget oldja. Ráadásul a kicsik megismerkedhetnek a természetes anyagokkal: fával, termésekkel, falevelekkel, virágokkal.

A tevékenységek a korosztálynak megfelelően elsősorban gyurmázás, nyomdázás, tépés, ragasztás, esetleg vágás speciális ollóval.

Firkálás, rajzolás, festés

Ujjfestés, színezés, firkálás ceruzák, zsírkréta, aszfaltkréta, filcek és festékek használatával, valamint nyomdázás.

A gyermeki ábrázolás speciális játéktevékenység. Ebben a korban az első rajzi próbálkozások nem tudatosak, a gyermek első irkafirkáinak nem az ábrázolás a céljuk. Ezek az élvezetes motorikus cselekvés egyik formáját képzik. A mozgás öröme kiegészül azzal az örömmel, hogy a karok ide-oda mozgásának látható nyomainak maradnak. A firkálás nemcsak papíron történhet. Lehetőséget adunk rá a homokozóban, aszfalton, nagy csomagolópapíron, lemosható felületeken. Rajzolunk ceruzával, zsírkrétával, aszfaltkrétával, festünk ujjal, lábbal, ecsettel. A 2-3 évesek már élmények alapján is rajzolnak, festenek. Ehhez biztosítani kell az élményeket.

Például gyűjtünk őszi gyümölcsöt, megnézik, megfogják, beszélünk róla, kiemeljük tulajdonságait, verset-mondókat mondunk hozzá kapcsolódóan.

A kicsik fejlődési menete a vastag ecsettel felvitt felületfestésnél tart, ahol boldogan mázolja be az egész lapot a gyümölcsök piros, sárga, narancs és zöld színével.

A festés játék, funkcióöröm. Célunk, hogy megismerjék az eszközök helyes használatát, szívesen és sikerélményt adóan játszanak a festékekkel. A megszáradt felületből utólag kivághatunk gyümölcsformákat, de ők is próbálkozhatnak az olló használatával, és körbevághatják a rajzolt formát. Soha nem előre kivágott sablonokat festetünk a gyerekekkel! Az ecset fogására és irányítására képtelen gyerekekkel, nagyobb szivaccsal festjük be a felületet, és krumplidúc, vagy tömör szivacs nyomdával készítünk rá almás mintákat. Feladat a kéz csontjainak erősítése, az oldalirányú csuklómozgás kivitelezése, az egymásmellé sorakoztatott nyomatokkal a szem-kéz koordináció fejlesztése.

9.4.4. Környezetünk megismerése

Fontos feladat, hogy a gyermekek cselekvő résztvevőként ismerjék meg és óvják az őket körülvevő természeti és társadalmi környezetet, annak értékeit és szépségeit. A természet körforgásának megfigyelésével, az évszakok, az időjárás, a napszakok változásaival, a növény-, és állatvilág sokrétűségének tanulmányozásával szeretnénk elérni, hogy a hozzánk járó gyerekekben megalapozzuk a természet megismerésén keresztül a megszeretését.

Ezek a helyzetek lényeges tanulási lehetőségeket hordoznak magukban, fontosak a személyiség alakulásában. A különböző tevékenységek fejlesztik a gyermekek empátiás képességét, ízlését, esztétikai érzékét, igényességét. Igyekszünk megalapozni a gyermekekben, hogy felelősek vagyunk egymásért, a környezetünkért. Fontosnak tartom, hogy a helyes magatartás- és viselkedésformák rögzítése már ebben az életkorban elkezdődjön.

9.4.5. Tanulás

A tanulás a gyermekek életkorából és fejlettségéből adódóan különféle tevékenységekbe ágyazottan történik. Legfontosabb színterei a természetes élethelyzetek: gondozás, játék a felnőtten és a társakkal, együttes, elsősorban kommunikációs tevékenységek. A tanulás jelentős mértékben utánpótláson alapuló spontán tevékenység, játékos tapasztalatszerzés.

A beszéd a kisgyermekkorban tanulás egyik legfontosabb eleme. Az anyanyelv- és kommunikációfejlesztés célja a gyermek beszéd iránti érdeklődésének felkeltése, utánpótlásképességének fejlesztése; kommunikációs igényének felébresztése, ösztönzése.

9.4.6. Mozgás

Csecsemő- és kisgyermekkorban a mozgásigény rendkívül nagy, az egészséges gyermek örömmel gyakorolja a mozgást. A mozgás alapvető formái alakulnak ki, fejlődnek. Ehhez eszközökben gazdag mozgáslehetőség biztosítunk a szobában, és az udvaron. A mozgásfejlesztő játékok használata során gyakorolják a gyermekek az egyes mozgásformákat, fejlődik mozgáskoordinációjuk, harmonikussá válik a mozgásuk. A játékeszközök szerepe az érdeklődés felkeltése, a mozgás aktivitás fenntartása. Fontos szempont, hogy a környezet balesetmentes legyen, a veszélyforrásokat kiküszöböljük. A játszótéri eszközöket (az udvari) jogszabályi előírás alapján 4 évente kötelező bevizsgáltatni, naponta ellenőrizni kell az eszközök biztonságosságát. Minél változatosabb mozgásra van lehetősége a gyermekeknek, annál nagyobb örömet lelik a játékban. Csecsemőknek olyan játszóhelyet kell biztosítani, amely védett, de elegendő hely áll rendelkezésre, pl. hempergő, elkerített szobasarok. A legfontosabb nagymozgások közé soroljuk: mászás, kúszás, gurulás, járás, ugrás, dobás, függeszkedés, húzás, tolás, egyensúlyozás. Célunk a gyermek sokoldalú, harmonikus személyiségének fejlesztése az életkorilag legmegfelelőbb tevékenységi forma segítségével.

Évszakokhoz, időjáráshoz igazított programok

Ének, vers, mondóka, zenehallgatás: az évszaknak és az ünnepeknek megfelelő választással.

Játék: ügyességi játékok, szerepjátékok, bábozás, labdajátékok.

Szabadtéren az időjárás függvényében.

Tavaszi

Megismerjük az ébredő természetet, a kertet, a fák, virágok, állatok nevét és tulajdonságaikat.

Ismerkedünk a színekkel, formákkal. Egyre több játék kinn a szabadban.

Foglalkozás: rajzolás, festés, ajándékkészítés Húsvétra és Anyák napjára.

Nyári

Sok időt töltünk a szabadban, ügyelve a napsütés káros hatásaira, ismerkedünk a nyári virágokkal, gyümölcsökkel, zöldségekkel.

Foglalkozás: szabadtéri rajzolás, színezés, gyurmázás, készülődés a nyaralásra.

Jó idő esetén a fák alatt kis sátorban pihenünk, játszunk a homokozóban.

Ősz

Ismerkedünk a hónapok, évszakok nevével, és jellemzőivel. Megbeszéljük és megtapasztaljuk, mi történik ősszel a természetben. A levegőztetéseink alkalmával ráirányítjuk a figyelmet a természet szépségeire, miközben megcsodálhatjuk az őszi falevelek sokszínűségét.

Foglalkozás: az ősz színei, levélgyűjtés és préselés, levéllel való festés, termések gyűjtése, gesztenye, dió és makk bábuk készítése. Szőlőlé készítése.

Tél

A tél örömeinek megtapasztalása, hóember építés, hógolyózás, szánkózás, az időjárás függvényében. Készülődés a Mikulás várásra és a Karácsonyra.

Foglalkozás: apró ajándékok készítése Mikulásra, és Karácsonyra, díszek készítése a karácsonyfára, rajzolás, festés, barkácsolás, mézeskalács sütés, díszítés. Álarckészítés a farsang időszakában.

Ünnepek, ünnepélyek

Fontos örömforrást jelentenek az ünnepek, a készülődés, az ünnepvárás. Mesékkel, rajzokkal, zenével és kreatív barkácsolással készülünk a Karácsonyra, Farsangra, Húsvétra, Anyák napjára, és a születés-, illetve névnapokra. Ez utóbbiaknál megismerheti a gyermek az adni és kapni örömteli érzését. A családokkal való kapcsolat erősítésére lehetőséget biztosítunk számukra az ünnepekre való együttes készülődésre, és igény szerint nyílt napokra is.

10. Fertőző betegségek elleni védekezés

A bölcsődébe csak egészséges gyermek hozható.

A fertőző betegségeknek a bölcsődében azért van nagyobb jelentősége, mert egyrészt járványszerű terjedésükre nagyobb a lehetőség, másrészt a fiatalabb korban kapott betegség rendszerint súlyosabb lefolyású és gyakrabban alakulnak ki szövődmények. Ezért a bölcsődében a fertőzőforrás felkutatása, a terjedés megakadályozása folyamatosan történik. Az előírt higiénés rendszabályok betartása, azok megtanítása, a különböző szűrővizsgálatok is ezt a célt szolgálják.

Lázás állapot fennállásakor a kisgyermeknevelőnek tájékoztatnia kell a szülőt a gyermek állapotáról. Szülői kérésre lázat csillapít, melyet dokumentál.

A kötelező védőoltások beadását figyelemmel kísérjük, törzslapban rögzítjük. Az ételmezés a modern táplálkozás-tudományi elvek szem előtt tartásával, szigorúan ellenőrzött minőségi követelményeknek (HACCP) megfelelően történik. A bölcsődei ételmezés során nagy gondot

fordítunk az étel mennyiségileg elegendő és minőségileg helyes összetételű legyen. Egészségmegőrző és egészségjavító programjaink közül kiemelném a rágásra nevelést, az édes italok helyett a víz adását, a cukor és a só fogyasztásának csökkentését.

A bölcsődében kell lennie mentődoboznak. Az elsősegélydoboz felszerelése előírás szerinti. A férőhelyszámnak megfelelő szabvány mentődobozt – MSZ 13 553 – hozzáférhető helyen kell tárolni. Minden esetben a háziorvos állítja össze a bölcsőde gyógyszerkészletét.

11. A bölcsődei élet megszervezése

11.1. Programterv havi bontásban

Szeptember

- Beszoktatások kezdete
- Családlátogatások
- A helyes napirend és szokások kialakítása
- Ismerkedés a zsírkrétával, a homokkal az udvaron
- *Zöldséges kert látogatása*

Október

- Beszoktatás folytatása
- Terítés, önálló étkezés
- A természet változásainak megfigyelése
- *Az őszi sárguló, hulló falevelek megfigyelése, őszi termések gyűjtése, (gesztenye, dió, stb.)*
- *Gyümölcsnapokon a termések közös elfogyasztása (alma, szőlő)*
- Só-liszt gyurmával való ismerkedés, golyóformálás
- *Állatok világnapja*

November

- Csoport szülői megbeszélés, a beszoktatás értékelése a szülők bevonásával
- *Az őszi természet és időjárás megfigyelése*
- *Őszi színekben pompázó levelek gyűjtése, szárítása*
- Színezés zsírkrétával, az ősz színeivel (sárga, vörös, barna, zöld)
- Helyes szokások kialakítása, WC-használat, kézmosás, szájöblítés, a víz kiköpésének gyakorlása
- *Óvodával közös Mihály napi szüreti mulatság*

- Készülődés a Mikulás fogadására (vers, ének, színezés)

December

- Mikulás fogadása, (ének, mondóka, vers,)
- Papírtépés, ragasztás
- Csoportszoba karácsonyi dekorálása
- Karácsonyfadísz készítése ujjfestéssel
- Ismerkedés a fogkefével
- *Mit esznek a madarak, az erdei állatok télen?*

Január

- Az ünnepi élmények elmesélése, feldolgozása
- *A téli természet, a hóesés megfigyelése*
- Hóember készítése hóból az udvaron, papírgalacsinból a szobában
- *Ismerkedés a magvakkal, a madáretető feltöltése*
- Cipő felvétele, réteges öltözködés

Február

- Ritmikus mozgások énekszóra, mondókára
- Készülődés a Farsangra (szoba díszítése, álarc színezés, festése)
- Papírhajtogatás, legyező készítés
- Farsangolás a szülőkkel együtt nyílt nap keretében
- Mimika megfigyelése a tükör előtt és egymáson
- *Egészségét a bölcsődében*

Március

- *Az éledő természet megfigyelése, (rügyek, levelek virágok nyílása)*
- *Virághagymák ültetése cserépbe, vagy a kiskertbe, (tulipán, nárcisz)*
- Csoport szülői megbeszélés, az óvodába kerülésről, a tagóvoda bemutatása
- Készülődés a Húsvétra
- Ének, mondóka, vers,
- Tojásfestés, színezés

Április

- *A Föld napja: papírvágás, ragasztás*
- *Virágszedés, lenyírt fű gereblyézése az udvaron*
- *Ujjfestés az alapszínekkel, (zöld, sárga, kék, piros)*
- *Ügyességi játékok labdával, (gurítás, dobás, rúgás)*
- *Újrahasznosítás világnapja: újrahasznosított anyagból játék készítése*
- *Víz világnapja: a víz körforgása*

Május

- *Anyák napi ajándék készítés ujjfestéssel*
- *Ének, vers*
- *Szabadban való mozgás, triciklizés, motorozás, futás,*
- *Mászókázás*
- *Készülődés a nyílt napra énekkel, verssel, simogató, mondókával*
- *Madarak és fák napja*

Június

- *Nyílt nap megszervezése lebonyolítása*
- *Homokformázás, pancsolás az udvaron*
- *Fűgyűjtés, virágszedés, csokor, koszorú készítés,*

Július

- *Nyári szabadság*

Augusztus

- *Nyári élmények megbeszélése, feldolgozása*
- *Gólya a falu szélén*
- *Ismerkedés az óvodával, óvodalátogatás*
- *Búcsú a bölcsődétől*

11.2. Hetirend

A naptáron kívül heti rendet is kialakítok. Ez a gyermekeknek és a szülőknek is segít abban, hogy tudják, mit várhatnak attól a naptól. A heti tematika szerinti játéktevékenységeken

azonban nem kötelező a részvétel. A hangsúlyt a szabad játékra van helyezve. Terveim szerint az alábbi foglalkozásokat tartjuk meg:

Hétfő: Környezetünk megismerése

Kedd: Mesefoglalkozás

Szerda: Ének-zenei foglalkozás

Csütörtök: Kézműves foglalkozás

Péntek: Mozgásos tevékenység

11.3. Napirend

A gyermekek napirendje az évszakok változásához, a gyermekek korösszetételéhez, fejlettségéhez, egyéni igényeihez igazodik. A kisgyermeknevelők az aktuális feltételeket figyelembe véve felülvizsgálják, szükség szerint alakítják a bölcsődei napirendi mintákat (lásd. 1. sz. melléklet).

11.4. Bölcsődei dokumentáció

A dokumentáció vezetésénél és őrzésénél a személyiségi jogokat, valamint az adatvédelmi szabályokat a legmesszebb menőig figyelembe kell venni. A dokumentáció vezetéséhez kérni kell a szülők hozzájárulását, a rögzítetteket kérésre a szülőknek meg kell mutatni.

11.4.1. Bölcsődevezető által vezetett nyilvántartások

Dolgozókról:

- Egészségügyi Nyilatkozat és vizsgálati adatok
- Beutalás munkaköri alkalmassági vizsgálatra
- Munkaköri leírások
- Dolgozók szabadságának nyilvántartása
- Dolgozók jelenléti kimutatása
- Személyi anyagok vezetése
- Dolgozók továbbképzési kötelezettsége teljesítésének nyilvántartása

Ellátottakról:

- Felvételi könyv
- Havi statisztika
- Bölcsődei kimutatás (féléves, éves)
- Fertőző betegségekről szóló kimutatás
- Gyermekétkeztetés
- Szülői nyilatkozatok

11.4.2. Kisgyermeknevelők által vezetett nyilvántartások

A Magyar Bölcsődék Egyesülete által ajánlott szakmai-módszertani útmutató alapján vezetik a kisgyermeknevelők a dokumentációkat.

- Csoportnapló naponta,
- A gyermekekről vezetett napi jelenléti kimutatás,
- Bölcsődei gyermek-egészségügyi törzslap,
- Családlátogatásról feljegyzés,
- Percentil tábla,
- Üzenőfüzet,
- Fejlődési napló: a gyermek 1 éves koráig havonta, később negyedévente vezetve.

Mellékletek:

1. Napirendi minták
2. Jelentkezési lap
3. Megállapodás a gyermekek bölcsődei ellátásáról
4. Házi rend
5. Szervezeti és működési szabályzat

Hegykő, 2023.12.22.

.....

Tamás Julianna
főigazgató

Legitimációs záradék
Intézmény: Hegykői Tündérrózsa Óvoda és Bölcsőde
Az intézmény OM azonosítója:030468
Bölcsődei Szakmai Program
<p>Készítette a kisgyermeknevelők bevonásával a főigazgató:</p> <p>Hegykő,</p> <p style="text-align: right;">..... Ph.</p> <p style="text-align: center;">Tamás Julianna</p> <p style="text-align: center;">Főigazgató</p> <p>Dátum:</p> <p style="text-align: center;">.....</p> <p>Bölcsődei nevelőtestület nevében</p>
<p>Érdekképviselői fórum megismerte és véleményezte:</p> <p>Dátum:</p> <p>.....</p> <p>Érdekképviselői Fórum nevében</p>
<p>Fenntartó megismerte és jóváhagyta:</p> <p>...../2024. (.....) Ökt. határozatszama</p> <p style="text-align: right;">..... Ph.</p> <p style="text-align: center;">Szigethi István polgármester</p> <p style="text-align: center;">Fenntartó nevében</p>
<p>A dokumentum jellege: Nyilvános</p> <p>Érvényességi idő: 5 év</p> <p>Verziószám: 2. módosított</p> <p>Megtalálható az intézmény honlapján: www.ovodahegyko.hu</p>

TÉLI NAPIREND

GYERMEKEK SZÁMA: FŐ – KOROSZTÁLY: HÓ – HÓ

06.30 – 08.10

Érkezés

A gyermekek folyamatos érkezése a bölcsődébe, átöltözés után kézmosás a fürdőszobában.

Szabad játéktevékenység a csoportszobában. A korán érkező gyermekek számára nyugodt pihenés lehetőségének biztosítása.

Igény szerint mosdóhasználat, pelenkacsere, kézmosás.

08.10 – 08.40

Reggeli

A gyermekek a gondozási sorrendnek megfelelően ülnek le az asztalhoz és reggeliznek.

Reggeli után szükség szerint mosakodás.

08.40 – 09.40

Szabad játéktevékenység

A később érkező gyermekek bekapcsolódnak a játékba.

A kisgyermeknevelő játékos tevékenységeket (környezeti, anyanyelvi, ének-

zenei, alkotói és mozgásos) kezdeményez.

09.40 – 10.00

Tízórai

Tízórai elfogyasztása, szükség szerint mosakodás.

Szabad játéktevékenység a csoportszobában.

10.00 – 10.30

Készülődés az udvarra (az időjárás függvényében)

Igény szerint mosdóhasználat, pelenkacsere, kézmosás.

Folyamatos öltözködés a saját kisgyermeknevelővel, önálló próbálkozás.

10.30 – 11.00

Szabad játéktevékenység az udvaron

Rossz idő esetén a tornaszobában.

11.00 – 11.30

Bejövetel az udvarról, szabad játéktevékenység

Folyamatos vetkőzés a saját kisgyermeknevelővel, önálló próbálkozás.
Igény szerint mosdóhasználat, pelenkacsere, kézmosás.

Szabad játéktevékenység a csoportszobában.

11.40 – 12.10

Ebéd

megfelelően.

Ebédeltetés a saját kisgyermeknevelővel az étkezési sorrendnek

Igény szerint mosdóhasználat, pelenkacsere, kézmosás.

12.10 – 14.40

Pihenőidő

Alvás, csendes pihenés.

fésülködés.

Ébredési sorrendben pelenkacsere, mosdóhasználat, kézmosás,

Csendes játék.

14.40 – 15.00

Uzsonna

Uzsonnáznak a gyerekek. Szükség szerint mosakodás.

15.00 – 17.00

Szabad játéktevékenység a szülők érkezéséig

Igény szerint mosdóhasználat, pelenkacsere, kézmosás.

*alkalmanként az időpontok rugalmasan eltérhetnek!

TAVASZI NAPIREND

GYERMEKEK SZÁMA: FŐ – KOROSZTÁLY: HÓ – HÓ

06.30 – 08.10

Érkezés

A gyermekek folyamatos érkezése a bölcsődébe, átöltözés után
kézmosás a fürdőszobában.

Szabad játéktevékenység a csoportszobában. A korán érkező

gyermek számára nyugodt pihenés lehetőségének biztosítása.

Igény szerint mosdóhasználat, pelenkacsere, kézmosás.

08.10 – 08.40

Reggeli

A gyermekek a gondozási sorrendnek megfelelően ülnek le az asztalhoz és reggeliznek.

Reggeli után szükség szerint mosakodás.

08.40 – 09.10

Szabad játéktevékenység

A később érkező gyermekek bekapcsolódnak a játékba.

ének-

A kisgyermeknevelő játékos tevékenységeket (környezeti, anyanyelvi, zenei, alkotói és mozgásos) kezdeményez.

09.10 – 09.40

Készülődés az udvarra (az időjárás függvényében)

Igény szerint mosdóhasználat, pelenkacsere, kézmosás.

Folyamatos öltözködés a gondozási sorrendnek megfelelően, önálló próbálkozás.

09.40 – 10.00

Tízórai

Tízórai elfogyasztása, szükség szerint mosakodás.

10.00 – 11.10

Szabad játéktevékenység az udvaron

Rossz idő esetén a tornaszobában.

11.10 – 11.40

Bejövetel az udvarról, szabad játéktevékenység

Folyamatos vetkőzés a saját kisgyermeknevelővel, önálló próbálkozás. Igény szerint mosdóhasználat, pelenkacsere, kézmosás.

Szabad játéktevékenység a csoportszobában.

11.40 – 12.10

Ebéd

megfelelően.

Ebédeltetés a saját kisgyermeknevelővel az étkezési sorrendnek

Igény szerint mosdóhasználat, pelenkacsere, kézmosás.

12.10 – 14.40

Pihenőidő

Alvás, csendes pihenés.

Ébredési sorrendben pelenkacsere, mosdóhasználat, kézmosás, fésülködés.

Csendes játék.

14.40 – 15.00

Uzsonna

Uzsonnáznak a gyerekek. Szükség szerint mosakodás.

15.00 – 17.00

Szabad játéktevékenység a szülők érkezéséig

Igény szerint mosdóhasználat, pelenkacsere, kézmosás.

*alkalmanként az időpontok rugalmasan eltérhetnek!

NYÁRI NAPIREND

GYERMEKEK SZÁMA: FŐ – KOROSZTÁLY: HÓ – HÓ

06.30 – 08.10

Érkezés

A gyermekek folyamatos érkezése a bölcsődébe, átöltözés után kézmosás a fürdőszobában.

Szabad játéktevékenység a csoportszobában. A korán érkező gyermekek számára nyugodt pihenés lehetőségének biztosítása.

Igény szerint mosdóhasználat, pelenkacsere, kézmosás.

08.10 – 08.40

Reggeli

és A gyermekek a gondozási sorrendnek megfelelően ülnek le az asztalhoz reggeliznek.

Reggeli után szükség szerint mosakodás.

08.40 – 09.10

Készülődés az udvarra (az időjárás függvényében)

Igény szerint mosdóhasználat, pelenkacsere, kézmosás.

Folyamatos öltözködés a gondozási sorrendnek megfelelően, önálló próbálkozás.

09.10 – 09.40

Szabad játéktevékenység az udvaron

	Rossz idő esetén a tornaszobában.
09.40 – 10.00	Tízórai Tízórai elfogyasztása, szükség szerint mosakodás.
10.00 – 11.10	Szabad játéktevékenység az udvaron Rossz idő esetén a tornaszobában.
11.10 – 11.40	Bejövetel az udvarról, szabad játéktevékenység Folyamatos vetkőzés a saját kisgyermeknevelővel, önálló próbálkozás. Igény szerint mosdóhasználat, pelenkacsere, kézmosás. Szabad játéktevékenység a csoportszobában.
11.40 – 12.10	Ebéd Ebédeltetés a saját kisgyermeknevelővel az étkezési sorrendnek megfelelően. Igény szerint mosdóhasználat, pelenkacsere, kézmosás.
12.10 – 14.40	Pihenőidő Alvás, csendes pihenés. Ébredési sorrendben pelenkacsere, mosdóhasználat, kézmosás, fésülködés. Csendes játék.
14.40 – 15.00	Uzsonna Uzsonnáznak a gyerekek. Szükség szerint mosakodás.
15.00 – 17.00	Szabad játéktevékenység a szülők érkezéséig (az időjárás függvényében az udvaron vagy a csoportszobában) Igény szerint mosdóhasználat, pelenkacsere, kézmosás.

*alkalmanként az időpontok rugalmasan eltérhetnek!

ŐSZI NAPIREND

GYERMEKEK SZÁMA: FŐ – KOROSZTÁLY: HÓ – HÓ

- 06.30 – 08.10** **Érkezés**
- A gyermekek folyamatos érkezése a bölcsődébe, átöltözés után kézmosás a fürdőszobában.
- Szabad játéktevékenység a csoportszobában. A korán érkező gyermekek számára nyugodt pihenés lehetőségének biztosítása.
- Igény szerint mosdóhasználat, pelenkacsere, kézmosás.
- 08.10 – 08.40** **Reggeli**
- A gyermekek a gondozási sorrendnek megfelelően ülnek le az asztalhoz és reggeliznek.
- Reggeli után szükség szerint mosakodás.
- 08.40 – 09.10** **Szabad játéktevékenység**
- A később érkező gyermekek bekapcsolódnak a játékba.
- A kisgyermeknevelő játékos tevékenységeket (környezeti, anyanyelvi, ének-
zenei, alkotói és mozgásos) kezdeményez.
- 09.10 – 09.40** **Készülődés az udvarra (az időjárás függvényében)**
- Igény szerint mosdóhasználat, pelenkacsere, kézmosás.
- Folyamatos öltözködés a gondozási sorrendnek megfelelően, önálló próbálkozás.
- 09.40 – 10.00** **Tízórai**
- Tízórai elfogyasztása, szükség szerint mosakodás.
- 10.00 – 11.10** **Szabad játéktevékenység az udvaron**
- Rossz idő esetén a tornaszobában.
- 11.10 – 11.40** **Bejövetel az udvarról, szabad játéktevékenység**

Folyamatos vetkőzés a saját kisgyermeknevelővel, önálló próbálkozás.
Igény szerint mosdóhasználat, pelenkacsere, kézmosás.

Szabad játéktevékenység a csoportszobában.

11.40 – 12.10

Ebéd

Ebédeltetés a saját kisgyermeknevelővel az étkezési sorrendnek megfelelően.

Igény szerint mosdóhasználat, pelenkacsere, kézmosás.

12.10 – 14.40

Pihenőidő

Alvás, csendes pihenés.

Ébredési sorrendben pelenkacsere, mosdóhasználat, kézmosás, fésülködés.

Csendes játék.

14.40 – 15.00

Uzsonna

Uzsonnáznak a gyerekek. Szükség szerint mosakodás.

15.00 – 17.00

Szabad játéktevékenység a szülők érkezéséig

Igény szerint mosdóhasználat, pelenkacsere, kézmosás.

*alkalmanként az időpontok rugalmasan eltérhetnek!